Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $6.50 Metams
Užsieniuose $8.00
Brooklyne $7.00
Metams

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

V

No. 223 LAISVĖS ANTRASAS: 427 LORIMER STREET Telephone: STagg 2-3878 Brooklyn, N. Y., Trečiadienis, Rugsėjo-Sept. 22, 1943 Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXXIII. Dienraščio XX

KRISLAI

Išgarsėjo Lietuviai Kovūnai.
Ką Jie Darys Su Tais $6,000?
Lai Pasirodo Su Darbais.
Pasiruošė ir Laukė, Bet...
Fašizmą Krikštija Demokratija.
Tai Kam To Pittsburghe Reikėjo?

Rašo **A. BIMBA**

Ar skaitėt vakar dienos Laisvėje (ant pirmo puslapio) Maželaičio laišką iš rytų fronto apie lietuvius raudonarmiečius?

Lietuvių tautos drąsieji sūnūs pasirodė karžygiškai. "Išgarsėjo lietuviai kovūnai nuo Oriolo mūšių laukų iki Briansko," sako Maželaitis. Dabar jie žygiuoja linkui Smolensko. Vis arčiau prie Lietuvos!

Kaunasi jie kaip liūtai. Priešus jie kerta, kaip piktažoles dalgiu.

Jei tą laišką perskaitytų klerikalų, fašistų ir menševikų spaudos suvedžioti ir apgauti lietuviai! Ne vienam jų džiaugsmo ašara ištrykštų. Ne vieno jų širdyje užsidegtų pasididžiavimas tais lietuvių tautos didvyriais.

Tarybininkai didžiuojasi, kad Pittsburgho konferencijoje jie laimėjo šešius tūkstančius dolerių.

Bet ką jie darys su tais pinigais? Leis pro-nacišką literatūrą?

Žiūrėsime, ar nors vienas doleris iš tų visų šešių tūkstančių bus pasiųsta lietuviams kovotojams Sovietų Sąjungoje. Ar gaus nors vieną dolerį lietuviškos mokyklos Sovietų Sąjungoje.

Tarybininkai veidmainingai kalba apie šelpimą lietuvių Sovietų Sąjungoje. Jie nesitiki ir nenori juos šelpti. Jie pyksta ant tų lietuvių, kam jie pasitraukė Sovietų Sąjungos gilumon ir dabar padeda Jungtinėms Tautoms karą laimėti. Tie, kurie amžiumi ir sveikata tinkami, sudaro Raudonosios Armijos lietuviškus pulkus ir ginklais grumiasi su mirtinuoju priešu. Kiti dirba fabrikuose bei laukuose. Visi jie prisideda prie išlaisvinimo Lietuvos iš nacių vergijos.

Tas nepatinka Grigaičiams ir Šimučiams. Jie atvirai sako, kad jiems širdis sudreba išgirdus kurį nors Raudonosios Armijos laimėjimą ir jos artėjimą prie Lietuvos.

Bet jie kalba apie šelpimą lietuvių—kalba tik tam, kad neprarasti savo pasekėjų.

Jei jie nuoširdžiai norėtų šelpti, tai ir galėtų sušelpti. Tuojau tuos šešius tūkstančius dolerių paaukotų pasiuntimui, pavyzdžiui, šiltų drapanų lietuviams Sovietų Sąjungoje.

Pažangiųjų Lietuvių Pundelių Vajaus Komitetas su mielu noru patarnautų tokių drabužių persiuntimui.

Tegul pasirodo su darbais, kad jie tikrai nori pagelbėti savo broliams lietuviams. Žodžiams be darbų tiki tiktai kvailiai. Šimutis ir Grigaitis ieško tokių kvailių.

Pittsburghe gyvena moteriškė vardu Količienė. Ji irgi labai smarkiai dirbusi dėl tarybininkų konferencijos. Ir laukusi tos konferencijos su didžiausiu troškimu. Taip laukusi, jog net spyčių buvus pasiruošus ir pasirašius pasakyti tai konferencijai.

Bet vargšė negavo progos — negavo progos konferencijoj nė veptelti. Jai nebuvo leista kalbėti. Už ją ir už visus kitus dalyvius viską atkalbėjo ir nutarė maža klikutė. Eiliniai dalyviai buvo tiktai robotai.

Dabar Količienė nors tiek pasitiešijo, kad tą savo nelaimingą spyčių, paruoštą ir parašytą konferencijai, pasitalpino

(Tąsa 5-me pusl.)

SOVIETAI GRĘSIA APSUPTI VOKIEČIUS SMOLENSKE

RAUD. ARMIJA PERKIRTO NACIŲ BĖGIMO GELŽKELĮ IŠ KRIMO

London, rugs. 21. — Sovietų kovūnai užėmė Novoivanovsko miestą, 8 mylios nuo Melitopolio, arti Azovo Jūros, ir perkirto svarbiausią geležinkelį naciams bėgti iš Krimo pussalio, kur jų esą apie 15 divizijų. Taigi vokiečiam ištrūkti iš Krimo telieka jau tik vienas, menkesnis geležinkelis toliau į vakarus. Numatoma, kad greitu laiku Sovietai paims ir Melitopolį.

Užimdami Slavgorodo miestą su geležinkelio stočia ir Juljevką, raudonarmiečiai pasiekė punktus jau tik už 15 mylių nuo Zaporožės, pramonės didmiesčio ir geležinkelių mazgo prie Dniepro upės.

Raudonoji Armija paėmė Veližo miestą, 65 mylios į šiaurvakarius nuo Smolensko ir tiktai už 45 mylių nuo Vitebsko, geležinkelių centro, einančių į Leningradą, Latviją, Smolenską ir Maskvą. Maršuodami artyn Vitebsko, ant Baltarusijos sienos, sovietiniai kovūnai gręsia plačia užuolanka apsupt hitlerininkus Smolenske. Raudonoji Armija jau paėmė tvirtoviškus punktus tik 22 mylios į šiaurių rytus ir 32 mylios į pietų rytus nuo Smolensko.

Blokšdami vokiečius atgal linkui Kijevo, Sovietų kovotojai perkirto naciams ne tik geležinkelį, bet ir didįjį vieškelį einantį tarp Černigovo ir Kijevo, užėmė geležinkelių stotis Markovcy ir Čerkassy ir pozicijas jau tik už 27 mylių nuo Kijevo didmiesčio. Jau tik trejetas mylių teliko raudonarmiečiams į Černigovą, ir jie tiesioginiai grumoja priešams Poltavoj, svarbiame geležinkelių mazge.

Per dieną Raudonoji Armija atvadavo dar 1,130 gyvenamųjų vietų, nubloškė nacius 9 iki 15 mylių atgal visu 750 mylių frontu, užmušė 8,000 priešų ir pagrobė didelius daugius ginklų ir amunicijos.

Sovietiniai pranešimai užginčija pasakojimus, būk vokiečiai pagal planą traukiąsi bet kur atgal. Visur naciai desperatiškai priešinasi.

KARAS ITALIJOJ TAI ESĄ PASIRUOŠIMAS TIESIOG UŽPULT NACIUS, SAKO CHURCHILL

London, rugs. 21. — Anglijos ministeris pirmininkas Churchillas sakė seimui, jog karas prieš nacius Italijoje ir bendrai Vidužemio Jūros srityje nepavaduoja tiesioginio įsiveržimo iš Anglijos prieš vokiečius Francijoj, Belgijoj, Holandijoje ir pačioj Vokietijoj. Žygiai, kuriuos anglai ir amerikiečiai darė bei daro Vidužemio Jūros srityje, tai tik būtini pasiruošimai iš Anglijos įsiveržt į Europos žemyną prieš Hitlerį, kaip teigė Churchillas. Toks įsiveržimas kada nors tikrai būsiąs padarytas.

Premjeras Churchillas tvirtino, kad anglų ir amerikiečių bombanešiai beveik visai sunaikinę svarbiausius vokiečių karinių fabrikų centrus. Jis sakė, Talkininkai dabar turi keturis kartus tiek oro jėgų, kaip Vokietija.

Talkininkai vis daugiau nuskandina vokiečių submarinų, o per 4 paskutinius mėnesius Šiauriniame Atlante priešų submarinai nesunaikino jau nei vieno prekinio Talkininkų laivo.

Churchillas pareiškė pasitikėjimą, kad neužilgo įvyks pasitarimas tarp Sovietų, Anglijos ir Amerikos atstovų.

KODĖL MUSSOLINIS PALEISTAS?

Talkininkai būtų galėję paimt Mussolinį į savo rankas, — sakė Churchillas,— bet jeigu taip būtų buvę padaryta, tai vokiečiai būtų perdaug išanksto sužinoję apie slaptai vestas derybas su italų Badoglio valdžia dėlei pasidavimo Talkininkam. Įkalinto Mussolinio sargams buvo įsakyta, kad jeigu kas užpultų išplėšt Mussolinį ir jie negalėtų atmušt užpuolikus, tai turi nušaut patį Mussolinį.

Bet italai kariai, sergėję Mussolinį, be šūvio jį atidavė užklupusiem naciam parašiutistam.

LENKŲ PULKAI PABĖGO Į MIŠKUS IR KOVOJA PRIEŠ NACIUS

London. — Du Vokietijos pulkai sudaryti iš lenkų kareivių pabėgo į miškus ir iš ten kovoja prieš nacius. Tiedu pulkai buvo laikomi šiaurinėje Lenkijoje arti Lietuvos sienos.

Į miškus jie nusigabeno visus ginklus ir amuniciją, kokius tik galėjo pagrobti. Lenkų jaunuoliai dabar skaitlingai traukia į tuos miškus ir dedasi į kareivių organizuojamus partizaniškus kovotojų būrius prieš vokiečius.

Sovietai Smolensko srityje pagrobė didelius kiekius vokiečių maisto ir amunicijos.

100 Vokiečių Generolų ir Kitų Aukštų Karininkų-Belaisvių Sovietuose Šaukia Vokietijos Žmones Nuverst Hitlerį

Maskva. — Daugiau kaip 100 vokiečių generolų ir kitų oficierių susiorganizavo čia į Vokiečių Karininkų Sąjungą ir atsišaukė į Vokietijos gyventojus nuverst Hitlerį ir įsteigt naują valdžią, kuriai žmonės pasitikėtų ir kuri būtų gana stipri taikos prieiti, kaip pranešė Pravda, Sovietų Komunistų Partijos laikraštis.

Pravda persispausdino pranešimą iš Laisvosios Vokietijos savaitraščio, kuris yra organas Tautinio Komiteto Vokietijai Laisvinti. Jis sako, jog rugsėjo 11 d. tie vokiečių oficieriai atvyko Maskvon iš penkių belaisvių stovyklų ir įsteigė Vokiečių Karininkų Sąjungą, kuri veiks kaipo Tautinio Komiteto dalis.

Tie vokiečių karininkai savo atsišaukime sako, kad jie buvo "generolai ir oficieriai Šeštosios vokiečių Stalingrado armijos," kurią Sovietai sunaikino praeitą žiemą. Jie šaukia vokiečių žmones ir armiją užbaigt šį "besmegenišką, bergždžią karą, kuris bile dieną gali įstumt visą tautą į pragaištingą nelaimę."

Generolas Walter von Seidlitz, komandavęs 51-jį vokiečių armijos korpusą Stalingrado srityje, tapo išrinktas Vokiečių Karininkų Sąjungos pirmininku ir Tautinio Komiteto Vokietijai Laisvinti vice-pirmininku.

Vokiečių Karininkų pareiškimas sako, jog Suomija (Fnliandija), Vengrija ir Rumunija gali greitai pasitraukti iš karo, o tatai reikštų jau greitą Vokietijos sumušimą. Už karą jie kaltina tiktai Hitlerį. Pralaimėjus šį karą, Vokietija būtų dar labiau atitverta nuo pasaulio negu 1918 m., kaip įspėja Vokiečių Karininkų Sąjunga.

Tarp daugiau kaip šimto pasirašiusių tą atsišaukimą yra generolas von Seidlitz, gen. leit. Alexander Edler von Daniels, generolai Otto Korfes, Martin Latman ir Walter Meyer. Pastarasis buvo vadas nacių rinktinės gvardijos Mirties Galvos Divizijos.

Jų pareiškimas sako:

"Mes kentėjome pragaro kančias. Vokietijoje buvo manoma, kad mes jau mirę, bet štai mes atgimėme naujam gyvenimui. Mes negalime ilgiau tylėti.

"Nacių valdžia nepajėgia įstoti į vienintėlį kelią, vedantį taikon. Šį faktą pripažindami, jūs turite paskelbti karą prieš tą pragaištingą valdžią ir daryti žingsnius įsteigimui tokios valdžios, kuri naudotųsi žmonių pasitikėjimu. Tiktai tokia valdžia tegali sudaryti sąlygas garbingam mūsų šalies pasitraukimui iš karo ir užtikrinti tokią taiką, kuri neneštų Vokietijai nelaimių ir kurioje nebūtų daigų lemiančių naujus karus. Paimkite veiksmų iniciatyvą į savo rankas!"

Tai Nereiškia, kad Sovietai Glostytų Vokiečių Armijos Komandierius

Maskva. — "Kad Sovietų vyriausybė leido įsikurti Vokiečių Karininkų Sąjungai ir paskelbti jų atsišaukimą spaudoje, tai nereiškia, kad jos jausmai esą švelnesni linkui vokiečių armijos vadų, negu linkui nacių," — rašo New York Times korespondentas Alexander Werth, telegrafuodamas apie tai savo laikraščiui:

"Bet faktas, kad du Stalingrado generolai pasirašė tą atsišaukimą yra laikomas naudingu nurodymu tikro persigandimo tarp vokiečių armijos vadų. O dar tik pirm dviejų mėnesių jie nenorėjo padėti savo vardų po čia išleistu vokiečių laisvės manifestu."

Tas korespondentas pastebi, kad tarp dabar įstojusių į Vokiečių Karininkų Sąjungą yra ir tokių, kurie tik todėl nepatenkinti Hitleriu, kad jam nevyksta pasaulį užkariauti.

Tarp atsišaukimą pasirašiusių, "matyt, nėra maršalo von Paulus'o," sako United Press, amerikiečių žinių agentūra.

LIETUVIŲ MENO ANSAMBLIO VEIKLA MASKVOJE

Maskva. — Rašo A. Gricius:

Tarybinės Lietuvos Meno Ansamblis paskutiniu laiku patiekė savo koncertą Kremliaus Kliube Maskvoj.

Nuo rugpjūčio 15 iki rugsėjo 4 d. Lietuvių Ansamblis davė dešimtį viešų koncertų ir eilę vaidinimų vien tik įvairioms Maskvos darbininkų organizacijoms ir įstaigoms. Be to, jis patiekė kelis radijo koncertus lietuviškų dainų ir muzikos.

Dabar yra gaminama garsiniai judamieji Ansamblio paveikslai, kad supažindint Sovietų Sąjungos ir užsienių visuomenę su lietuvių dainomis ir muzika. Iš populiariškiausių dainų ir muzikos gabalų pagaminta fonografo plokštelės (rekordai).

Lietuvių Ansamblis žymia dalim patenkino senąjį maskviečių pageidavimą geriau susipažinti su tautiniu lietuvių menu. O Maskvos publika, iš savo pusės, įvertino Ansamblio pastangas, perpildydama jo koncertų sales. Svarbiausi Maskvos laikraščiai išspausdino ilgą eilę tų koncertų apžvalgų su puikiausiais atsiliepimais apie Lietuvių Ansamblį.

Lietuvių Meno Ansamblio pasirodymas Maskvoj sužadino maskviečių žingeidumą lietuviškąja kultūra ir menu taip pat iš daugelio kitų atžvilgių. Pavyzdžiui, Chrapčenko, galva Sovietų Sąjungos Meno Komiteto direktorių, buvo pakviestas padaryti pranešimą Visos Rusijos Teatro Draugijai apie Lietuvių Ansamblį. Vilniaus Teatro aktorė Kimantaitė, direktorė muzikalės komedijos "Saulė Leidžias Rytuose", buvo paprašyta kalbėti apie Vilniaus Lietuvių Teatrą. Poetas Liudas Gira pasakė kalbą apie lietuvių teatro istoriją.

Maskvos Teatro Muzėjus prašė Lietuvių Ansamblio suteikt kai kuriuos savo dalykus išstatyt parodon muzėjuje.

Pagaliaus, įvyko tam tikras skaičius susirinkimų tarp Lietuvių Ansamblio veikėjų ir žymiausių muzikos ir meno atstovų Maskvoje. Tuose susirinkimuose buvo draugiškiausia nuotaika svarstoma Lietuvių Ansamblio veikla ir bendrieji lietuvių tautinės kultūros klausimai.

Jaunieji mūsų artistai, A. Žiedūnas, L. Kupstaitė, K. Kavaliūnas ir J. Kaplakė

(Tąsa 5-me pusl.)

Poetas Liudas Gira N. Y. Timese ir Laisvėj

New Yorko Times išspausdino ilgą, įdomų lietuvių poeto Liudo Giros laišką apie lietuvius, Lietuvą ir vokiečius. Tas laiškas jau išverstas lietuvių kalbon ir greit bus Laisvėje įtalpintas.

Maskva. — Sovietinės jėgos rugs. 19 d. sunaikino bei pavojingai sužalojo 38 vokiečių tankus ir nušovė 47 jų lėktuvus.

Maskva, rugs. 21. — Viso per 24 valandas raudonarmiečiai užmušė 10,000 nacių.

Talkininkai, sumušdami nacius, užėmė Cos salą arti Turkijos.

NEAPOLIS GREIT BŪSIĄS TALKININKŲ APGULTAS

Šiaur. Afrika, rugs. 21.— Amerikiečių ir anglų karo laivai ir artilerija iš artimų salų ir iš sausumos (per 12 mylių) jau bombarduoja vokiečius Neapolyje, didžiausiame Italijos uostamiestyje. Pranešama, kad Talkininkai daro žingsnius visiškai apsupt Neapolį.

Talkininkai nustūmė nacius iki 19 mylių atgal nuo jūros, Salerno srityje, ir paėmė dar porą strateginių miestelių.

FRANCŪZAI-ITALAI ĮVEIKIĄ NACIUS KORSIKOS SALOJ

Šiaur. Afrika, rugs. 21.— Francūzai - komandos iš Šiaurių Afrikos ir italai nugali nacius didelėje Korsikos saloje; užėmė Ajaccio, tos salos sostinę, ir jau baigią apvalyt Korsiką nuo vokiečių. O iš Korsikos į šiaurinę Italiją tėra tik 50 mylių.

Būtinai Reikią Imti Jaunus Tėvus Armijon

Washington. — Generolas Geo. Marshall, Amerikos karo štabo galva, užreiškė, kad jeigu nebūtų imama kariuomenėn jauni vyrai turintieji vaikų, tai trūktų Amerikai šimtų tūkstančių karių; ilgiau nusitęstų karas, daugiau amerikiečių žūtų, ir negalima būtų tinkamai smogti vokiečiams, kuomet jie jau vejami atgal įvairiuose frontuose.

Naciai-Juodmarškiniai Grumoja Popiežiui

Berlyno radijas, vardu tariamos italų "respublikiečių fašistų valdžios", grąsino "griežtai pasielgti" su popiežium, jeigu jis ir toliau "skleis propagandą už taiką ir kurstys prieš-vokiškus jausmus."

Badoglio Liepia Italam Atakuot Nacius

Šiaur. Afrika. — Italijos premjeras maršalas Badoglio atsišaukė per radiją, kad visi italai dėtųsi su Talkininkais ir išvien su jais ir partizaniškai muštų vokiečius, kaipo plėšikus, naikintojus ir pavergėjus.

Sovietų kovūnai, užimdami Duchovščiną ir Jarcevo, Smolensko fronte, šulaužė šešias galingas vokiečių apsitvirtinimų linijas.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Every day except Sundays and Holidays
Established April 5, 1911
427 LORIMER ST., BROOKLYN, 6, NEW YORK
Tel. STagg 2-3878

President — Jos. Weiss
Secretary Treasurer — D. M. Sholl
Editor — Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	$6.50
United States, six months	$3.50
Brooklyn, N. Y., per year	$7.00
Brooklyn, N. Y., six months	$3.75
Foreign countries, per year	$8.00
Foreign countries, six months	$4.00
Canada and Brazil, per year	$7.00
Canadą and Brazil, six months	$3.75

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Liūdno Paveikslo Ritierius

Mussolinis ir vėl sakė kalbą—sakė ją ne iš Venecijos palociaus balkono Romoje, bet kur nors gal iš Vokietijos miesto, gal būt gerokai apgriauto Jungtinių Tautų bombomis.

Nereikia nei aiškinti, kad Mussolinio atsiradimas Vokietijoje yra gan netikėtas dalykas. Bet karo metų daug netikėtumų pasitaiko. Gal ryškiau bus pasakyta: miglotas Mussolinio dalykas vaizduoja talkininkų politiką santikyj su Italija.

Toji politika niekad nebuvo aiški ir pilnai blaivi, bet ji juo labiau susimaišė, aptemo, kuomet netikėtai š. m. liepos 25 d. buvo paskelbta, kad dučė jau nuverstas ir jo vietą užima Badoglio. Nuo to laiko iki šiandien Italijos klausimu, atrodo, mes neturime aiškios, suprantamos politikos arba nusistatymo.

Mums atrodo, Mussolinis nebūtų galėjęs daugiau kalbų sakyti iš Vokietijos, jei talkininkai būtų turėję aiškų, griežtą nusistatymą Italijos atžvilgiu. Daugiau: *mums atrodo, Roma šiandien būtų laisvas miestas, o ne nacių okupuotas.*

Bet kas praėjo,—nesugrįš.

Vistik įdomu pažiūrėti, ką gi išlaisvintasis iš nelaisvės Mussolinis turėjo pasakyti Italijai ir pasauliui.

Mussolinis skelbia, kad Italijos karalius, kuriam jis ištikimai tarnavo per 20 metų, jį išdavė. Karalius, sako Mussolinis, visuomet buvo pro-britas. Karo metu karalius Emanuelis darė viską, kad karui pakenkti. Nors pats karalius paskelbė Jungtinėms Tautoms karą, jis jo nerėmė, kaip turėjo remti. Karaliaus sūnus, princas Umberto, buvo paskirtas pietinių armijų komandierium, bet jis nei sykio nebuvo nuvykęs į frontą! Tuo būdu, karalius išdavė Vokietiją, išdavė Mussolinį, išdavė Italiją!

Taip sako Mussolinis.

Kad tai yra tiesa, niekas neginčys. Taip, Italijos karalius pasirodė veidmainiu. Jam vyriausiai rūpėjo tik savo sosto, tik Savojų dinastijos išlaikymas. Karalius Emanuelis pataikavo Mussoliniui, rėmė fašistinę diktatūrą, palaikė juodmarškinių chuliganiškus "žygius," užgyrė jų terorą, pritaikytą tūkstančiams demokratų-anti-fašistų. Tą viską darydamas, karalius laukė patogaus laiko Mussoliniui verti peiliu nugaron. Kai tik prasidėjo krizis, kai talkininkų armijos įžengė į Siciliją, karalius tą ir padarė: pasikvietė į savo palocių Mussolinį ir ten suareštavo! Vadinasi, jis, karalius Mussolinį išdavė.

Po to sekė išdavimas Hitlerio. Tatai karalius atliko padarydamas taiką su Jungtinėmis Tautomis.

Bet šiuo atžvilgiu karalius išdavė nieką daugiau, kaip išdavikus, veidmainius, melagius — Mussolinį ir Hitlerį! Jeigu dučė pasižiūrės į savo praeitį, jis pamatys, kiek išdavysčių, kiek daug bjauresnių darbų jis yra atlikęs!

Mussolinis patiekia įdomų dalyką apie jo areštą ir "išgelbėjimą." Karalius, areštuodamas Mussolinį, nepasakė, kad areštuoja, bet sakė, kad jį imąs "saugoti nuo konspiratorių." Ir taip Mussolinis buvo nuvežtas į puošnųjį Grand Sasso hotelį ir ten įnelaisvintas. Prie jo pastatyta sargyba, kuriai buvo įsakyta saugoti dučę, "kaip savo akį."

Bet štai, Hitleris pasiunčia savo parašiutininkus dučei išlaisvinti. Kai naciai parašiutininkai nusileido, tai *Mussolinio saugotojai neišsovė nei vieno šūvio—nuleido rankas ir stebėjo, kaip laisvinamas Mussolinis!*

Taigi čia ir vėl pasirodė išdavystė! Sargai, matyt, buvo pastatyti toki, kurie išdavė karalių ir Badoglio, kurie, žodžiais, gal būt, nudavė anti-fašistais, bet darbais pasirodė tikrais fašistais!

Ir vėl išdavystė!

Ir dabar Mussolinis, gyvendamas Hitlerio prieglobstyje, vėl demoralizuoja Italijos visuomenę. Jis skelbia atstatąs fašistinę italų respublikonų partiją. Jis šaukiąs žmones kovoti prieš karalių ir Badoglio. Jis raginąs italus eiti išvien su vokiečiais prieš Jungtines Tautas.

Netenka nei sakyti, kad tas viskas padės demoralizuoti Italijos liaudį.

Kitaip būtų buvęs, jei mūsų politika būtų buvusi blaivesnė linkui Italijos. Jeigu vietoj Badoglio būtų buvusi pastatyta liaudiškesnė vyriausybė, tai jinai nieku būdu nebūtų paleidusi Mussolinio. Šis kriminalistas būtų buvęs teisiamas ir nubaustas atatinkama jam bausme! O jeigu jis nebūtų buvęs teisiamas, tai bent būtų patalpintas tokion vieton ir po tokia sargyba, kur naciai nebūtų galėję dučės išsivežti.

Nepaisant, kaip kas minimizuoja Mussolinio "išlaisvinimą," mes sakome, jog tai nėra geras reiškinys Jungtinėms Tautoms. Mussolinio "išlaisvinimas" sakyte mums sako, kad turime būti budresni ir gudresni ateityje.

Kai kurie laikraščiai reiškia abejojimo, ar toji kalba, transliuota per radiją, ištikrųjų buvo Mussolinio,—gal tai buvo kokio nors Goebbelsuko kalba?

Net jeigu būtų ir taip, tai jau tas vienas faktas, kad Hitleriui suteikiama proga tokią afėrą pravesti, nedaro mums gero!

Kam Tas Drumstimas?

Quebeko konferencijoje buvo nutarta "neužilgo" atidaryti frontą prieš Japonus Burmoje. Tos srities kariuomenių vyriausiuoju vadu tapo paskirtas anglas generolas lordas Mountbatten.

Be abejo, prezidentas Rooseveltas ir ministeris pirmininkas Churchillas, tatai darydami, vadovavosi rimtais sumetimais.

Bet štai, dabar kyla prieš tai protestai. Senatorius (iš Kentucky valstijos) Albert B. Chandler, kuris šiuo metu lankosi Pacifiko kariniuose frontuose, skelbia, kad jis manąs, jog toji vieta turėtų tekti generolui MacArthurui, o ne anglui komandieriui. Girdi, gen. MacArthuras jau parodė savo sugabumų ir dėl to jis turėtų vadovauti svarbiausiems mūsų frontams Pacifiko Okeane.

Ir senatorius skelbia, kad jis, sugrįžęs į Jungtines Valstijas, būtinai kovosiąs už savo nusistatymą.

Niekas senatoriui Chandleriui neužgins to padaryti. Bet klausimas yra tokis: kam be jokio reikalo triukšmauti, kuomet reikia priešas mušti? Visi žinome, kad gen. MacArthuras yra puikus generolas, bet tą gerai žino ir prezidentas Rooseveltas ir ministeris pirmininkas Churchillas. Ir jeigu, tą žinodami, jie padarė taip, kaip padarė, tai reikėtų su tuo sutikti ir tik laukti tos valandos, kada Burmoje bus pradėtas ofensyvas.

Tūla spauda ir tūli anti-rooseveltiniai elementai jau senokas laikas nuolat kartoja, kad 1944 m. prezidentiniuose rinkimuose reikią statyti kandidatu (nuo republikonų partijos) gen. MacArthurą. Jie mano, būk tuo būdu jiems pavyksią prez. Rooseveltą nugalėti, jei šis kandidatuosiąs į prezidentus ketvirtajam terminui. Jeigu tais sumetimais ir senatorius Chandler dabar bandys kelti triukšmą, tai politikieriams jis gali pasitarnauti, bet karo laimėjimui—pakenkti!

Laiškas Redakcijai

KELIOS MINTYS APIE PITTSBURGHO KONFERENCIJĄ

Gerb. Redaktoriau:

Pereitą savaitę man teko skaityti eilę aprašymų iš Pittsburgho konferencijos — pirmo Amerikoje žingsnio išprovokuoti naują karą, kai dabartinis pasibaigs. Labai skaudu tai matyti — ypač, kada "karo ruošėjų" rolėj atsiranda lietuviai — daugelis jų mano pažįstami ir asmeniniai draugai. Nejaugi ši sufanatizėjusi saujelė vadukų užtrauks dėmę ant visų lietuvių? Nejaugi mes lietuviai taip įsimylėjome karą, kad dar šiam karui nepasibaigus jau pradedam kitą, tokį pat baisų, ruošti?

Klausimas rišasi apie Lietuvą. Klausimas nėra, ar Lietuva bus nepriklausoma po šio karo, bet klausimas yra: **kas valdys Lietuvą po karo?**

Atsakymą gauname nuo mūsų vadukų — Amerikos kariuomenė atneš žvaigždėtą vėliavą į Lietuvą — todėl — drebėkite visi. Mes, Amerikos kai kurie lietuviai, užkomanduosim Amerikos kariams — "maršt!" ir žiūrėkite, kai jie maršuos į Lietuvą!

Konferencijos vadai silpnai tegalėjo kamoflažuoti jos tikslus. Čia reikia tik trumpai paminėti keletą labiau pastebimų dalykų:

1. Kas vadovavo? Smetona ir jo ministeriai, arba patys tiesioginiai, arba per savo lėles — Grigaitį, Šimutį ir Ko. Reikia atsiminti, jog pats Smetona ir jo ministeriai yra ne Amerikos, bet svetimos "valstybės" agentai.

2. "Pabėgėlių" rolė buvo gana svarbi, taip pat. Tie "pabėgėliai", su mažom išimtim, atbėgo į Suv. Valst. per Berlyną, kur, be abejonės, jie ne tik gavo lekcijas ir instrukcijas, bet taip pat davė Himleriui prisieką, kad ištikimai tarnaus Hitleriui ir Trečiajam Reichui. Jeigu keliaudami iš Vokietijos būtų sakę, kad nori važiuoti Amerikon darbuotis tarpe lietuvių, kad pagelbėjus Amerikai karą laimėti, arba pagelbėti Amerikai karo bonus pardavinėti, Hitleris nebūtų juos išleidęs. Tiktai vienas būdas jiems išeiti — prisieka Hitleriui ir pasižadėjimas ardyti Jungtinių Tautų vienybę. Ta bonų pardavimo kampanija yra tik kamoflažas.

3. Sakoma, kad konferencija buvo šaukiama "Lietuvai laisvinti". Bet iš ko ją laisvinti? Niekas nesako, kad ją reikia ruoštis laisvinti nuo Hitlerio — tie patys vadukai ir agentai džiaugėsi, kai Hitleris Lietuvą "laisvino." Prof. Pakštas, kuris ne kartą "Drauge" ir brošiūrose yra rašęs, kad Hitlerio globa yra daug malonesnė, negu Sovietų, jau prarado savo viltį Berlyne ir dabar šaukia:

"Lietuva džiaugsmingai sutiks išlaisvintoją Amerikos kariuomenę." Šimutis ir Grigaitis tam pritaria.

4. Konferencijos eiliniam delegatam neduota progos nei atidaryti burnos. Demokratija, ar ne?!

Kodėl neleista delegatam ir "delegatam" kalbėti? Baimė iš dviejų pusių.

1. Baimė, kad koks delegatas neatsirastų, kuris imtų sakyti: "Vyrai, jūs ruošiate naują karą dar šitam nepasibaigus." Tokis pasakymas būtų nutraukęs kaukę nuo konferencijos ir jos vadukų veidų.

2. Baimė, kad kokis delegatas, Šimučio, Grigaičio, Michelsono ar Stilsono gazietos skaitytojas, neatsistotų ir pasakytų taip, kaip jis mokinamas — "Kam čia mums pirkti bonus — ar aukoti Raudonajam Kryžiui, kada mūsų pačių valdžia Vašingtone ir Raudonasis Kryžius duoda ginklus bolševikams už mūsų pinigus, o Raudonasis Kryžius siunčia vaistų už milijonus dolerių mūsų tautos pavergėjams bolševikams." Tas taipgi būtų nutraukęs kaukę nuo konferencijos veido.

Bet vadai neleido eiliniams delegatams kalbėti.

Kalbama, kad greitoj ateityje, Rooseveltas, Churchillas ir Stalinas apsvarstys visas karo problemas. ir tada, veikiausiai, bus išrištas ir Lietuvos klausimas. Tada nebeliks mūsų vadukams kas daugiau veikti, išskyrus ateinančiuose prezidento rinkimuose balsuoti už republikonus ir prakeikti prez. Rooseveltą.

—Karys.

Rochester, N. Y.

Smagu pažymėti, kad LLD 50-tos kuopos šeima pasidaugino dvidešimt devyniais naujais nariais.

Kuopos pastangomis, rugsėjo 25 d., tai yra, šeštadienį, 6:30 vak. vakare įvyks Gedimino svetainėje, draugiškas pažmonys, dienraščio Laisvės paramai. Kviečiami visi lietuviai. Aišku, kad visi Laisvės skaitytojai ir jų draugai atsilankys, nes yra užtikrinta, kad svečiai bus maloniai priimti ir, apart kitko, bus gera mėsiška vakarienė, o kainuos tiktai vienas doleris ypatai!

Pietų laike dirbtuvėj šnekučiuojasi trys lietuviai; pakviečiau ir juos į Gedimino svetainę ant lietuviškos sueigos. Vienas prižadėjo atsilankyti ir net padėkavojo už pakvietimą, o kitas išrėžė jam baksišką pastabą:

—Tu jau įpratai landžioti ant jų parengimų, lyg nežinai, kad jie renka pinigus, siuvataiso drapanas, mezga svederius ir tą viską siunčia ruskiam. Beje, ant parapijos piknikų jau tavęs nemačiau, visai pradedi virsti į šiaudinį kataliką!

—Katalikas buvau ir būsiu, bet ponu nebuvau ir nebūsiu ir ponų šaikos neberemsiu — atsikirto jo kaimynas. — Ruskius, tai turėtumėm remti daug sykių tvirčiau, nes, jei ne ruskiai, tai gal jau mautų vokiečiai savo nacišką jungą ir ant mūsų sprando. O ant parapijos piknikų nedalyvavau todėl, kad jie buvo surengti ne parapijos labui; vieno pikniko pinigus nuvežė į Pittsburghą ir atidavė lietuviškiem ubagaujantiem ponam, o antro piknikо visą uždarbį sužėrė į klebono karmoną, tartum ir jis yra kaip koks badaujantis bedarbis.

Kadangi jis tinkamai atsikirto, tai man nebebuvo progos prisidėti.

Žvieglys.

Dar 4 Smūgiai Japonam Bougainville Saloje

Amerikos bombanešiai dar keturis sykius kirto japonam Bougainville saloj ir nušovė 16 iš 60 priešų lėktuvų, kurie buvo pakilę prieš amerikiečius.

Puiki Rudeninė Pramoga Laisvės Naudai Rugsėjo 26 Dieną

Lawrence, Lowell, Haverhill ir Nashua kartu sudaro puikų keturių kolonijų bendrą veikimą. Praeityje yra daug gerų darbų nuveikta visuomeniškai naudai. Gi šį sykį šios keturios kolonijos rengia puikiausią rudeninę pramogą, sekmadienį, rugsėjo 26 d., Maple Parke, Methuen, Mass.

Tokios pramogos, kokia įvyks šį sekmadienį Maple Parke, čia jau senai nėra buvę. Jau praslinko ne vieni metai, kuomet čia suplaukdavo tūkstančiai lietuviško svietelio — daugiausia pažangiojo svieto. Maple Parkas, tai lopšinė, kur naujomis idejomis ir prakilnia dvasia išsiauklėjo tūkstančiai ir tūkstantsiai lietuvių kovotojų už demokratiškesnę santvarką ir šiandieną kovoja įvairiais būdais prieš baisųjį fašistinį slybiną.

Šį sekmadienį, rugs. 26 d. ir vėl į tą mums gimiringą vietą — taip malonų **Maple Parką** skaitlingai suvažiuosim iš visų kolonijų, iš visos apylinkės. Bostonas ir nebus pertoli nuo Maple Parko. Na, kas gi daug nusistebėtų pamačius čia brangiuosius draugus worcesteriečius, norwoodiečius, arba fitchburgiečius? Arba iš kur nors? Nieks nenusistebėtų. Paramai mūsų brangaus dienraščio "Laisvės" ir kilniųjų idejų smarkus patraukimas sustiprina tolumą kelionės ir pergali visokias kliūtis. Tikimės svečių po truputį iš visur. Bet žinoma, galviniai turėsime skautlingiausios publikos sutraukti iš susirišusių bendram veikimui keturių kolonijų: Lowell, Haverhill, Nashua ir Lawrence, kurio garbei ir pats slaunusis Maple Parkas priklauso.

Parke turėsime vieną gerą kalbėtoją iš Laisvės štabo, Brooklyn, N. Y., kuris šiame svarbiame momente pasakys gerą prakalbą iš karinės padėties ir ką veikia įvairios sriovės lietuvių Amerikoje.

Šie klausimai labai svarbūs visiems ir todėl svečiai parko dalyviai turės progą pasiklausyti daug žingeidžių dalykų.

To kilnaus piknikinio suvažiavimo visas pelnas bus skiriamas lietuvių pažangiajam dienraščiui Laisvei, kuris taip uoliai vienija lietuvių mases ir tuomi daug pasitarnauja demokratinėms šalims karo pastangoms, idant greičiau fašistinis priešas būtų sumuštas ir garbingoji taika pergalingai laimėta.

Taigi, draugai ir draugės iš visų kolonijų, be didelių galvojimų, šį sekmadienį, traukite į Laisvės paramos pramoginį pikniką. Jeigu jūs norite tai pikniku vadinti. Bet čia bus daug ko nepaprasto ir visi traukite į Maple Parką.

Pramogos surengimui nuo keturių kolonijų komitetas: S. Penkauskas, P. Milius, J. Rudis, V. Kralikauskas, Ig. Chulada, J. M. Karsonas, S. Paulenka, R. Chulada, J. Daugirda, V. Kancevičius, P. Ivanauskas, J. Egeris ir V. Vilkauskas.

Kaip Pasiekt Maple Parką?

Draugai ir draugės, kad nesusilaikyti nuo važiavimo į Maple Parką — Laisvės iškilmingą pramogą, tai čia nurodau, kaip pasiekti patį parką: Iš namų važiuokite, kaip jums patogiau. Jeigu galite mašina, tai jums geriausia. Bet kurie važiuojate autobusais ir per Lawrence, tai iš Lawrence imkite busą nuo kampo Essex ir Hampshire gatvių. Iš čia eina busai kas 30 minutų su užvardžiais **Haverhill** ir **Maple St.** Busas priveža prie pat keliuko, kuris trumpai paėjus įveda į parką.

Labai patogu ir nėra jokio keblumo su nuvažiavimu vienaip ar kitaip. Ypač Lowelliui ir Haverhill, kaip ir pačiam Lawrencui (tik pastariesiems mažiau **važiavimo**) visai **patogu nuvažiuoti.** Tad iš tų kolonijų daugiausia žmonių turi nuvažiuoti. Tik reikia pastangų nesigailėti.

Jei dar galima ką pasakyti, tai tą, kad seniai bemačiusiam Maple Parką bus labai svarbu dar kartą jį pamatyti ir valandėlei prisiminti jo gilią garbingąją praeitį. Tai mūsų jaunų dienų pradinė mokykla. **Maple Parkas** dabar pilname suaugime "jaunikaitis". Jis taip puikus ir išdidus savo garbuočių klevų ir kitokių dailių medžių aukštume, kad žmogui ten esant puikių medžių — žalių gausių lapų tankioje priedangoje jaučiasi neapsakomai jauku ir linksma. Ot, rodos, imtum ir dainuotum savo pasitenkinimui. Tuomi mes visi pasigrožėsime. Iki susitikimui.

J. M. Karsonas.

Scranton, Pa.

Mirė P. Pabalis

Jau bus mėnuo laiko tam atgal, kaip mirė drg. Petras Pabalis, senas Scrantono gyventojas, bet dar ir po šiai dienai nieks nieko apie tai neparašė Laisvėje. Kadangi nieks iš korespondentų apie tai nieko nerašė, tai aš ir matau reikalą, nors trumpai tai pabrėžti.

Drg. Pabalis iš Lietuvos pabėjo iš Kauno rėdybos, Raguvos parapijos. Į šią šalį atvyko 1907 m., būdamas 18 metų jaunikaitis ir apsigyveno Scrantone, kur išgyveno apie 34 metus ir visą laiką išdirbo anglių kasyklose. Apsigyvenęs Scrantone, vedė Oną Aleknaitę, su kuria išgyveno 30 metų ir gražiai išaugino du sūnus—Algirdą ir Antaną.

Sūnui Algirdui apsigyvenus Binghamtone (Antanas gyvena Bridgeporte, Conn.), persikėlė ir tėvai kartu gyventi į Binghamtoną, N. Y. su sūnumi, kur išgyveno apie du metus. Tačiau drg. Pabalis neilgai tesidžiaugė lengvesniu gyvenimu, nes apie metas laiko tam atgal, pradėjo nesijausti gerai, pradėjo sirginėti, iki ir visai piktoji vėžio liga pagulde į lovą, iš kurios daugiau ir nebekėlė. Ir taip, po šešių mėnesių sunkios kankynės, rugpjūčio 13 dieną, drg. Pabalio užgęso paskutinė gyvybės kibirkštėlė. O kadangi drg. Pabalis per tiek metų išgyveno Scrantone, tai ir jo kūną parvežė palaidoti į Scrantoną.

Drg. Pabalis buvo narys ALDLD 39 kp. per daug metų, taipgi Laisvės senas skaitytojas ir širdingas rėmėjas pažangaus judėjimo, o ypatingai uolus darbuotojas vietinėj ALDLD kuopoj, iki buvo sveikas ir gyveno Scrantone, ir buvo nariu iki savo mirties. Ir kažin, rodos, atjausdamas, kad neilgai jam teks Binghamtone gyventi, nesiskubino net ir persikelti į tenaitinę kuopą; net kartą išsireiškė, kad jis mylėtų, idant scrantoniečiai draugai jį palaidotų, kaip numirs.

Todėl, 16 dieną rugpjūčio, iš graboriaus T. Klimaičio šermeninės, kur drg. Pabalio kūnas buvo pašarvotas tarpe daugelio gėlių, vainikų, susirinko didelis skaičius draugų ir pažįstamų atsisveikinti draugą Petrą Pabalį ant visados. Taipgi, gana gražus skaičius draugų palydėjo ir į gražiuosius Abingtono Kalnelio kapus, kur drg. Pabalis tapo paguldytas amžinam poilsiui.

Lai tau, drauge, būna lengva ilsėtis amžinai laisvoje Amerikos žemelėje ir ilga atmintis tavo gražaus gyvenimo ir širdingų darbų, kuriuos tu taip visados širdingai dirbai dėl visuomenės labo!

Dalyvis.

Kiekvienas darbas, kožnas doleris ar centas Amerikos karo pastangų ir jos didvyriškų talkininkų paramai reiškia smūgį fašizmui ir artėjimą pergalės ir taikos. Ar jūs prisidėjot darbu ir aukom?

MOTERŲ ŽINIOS

Apšviesta tauta yra labiau gerbiama ir jos žmonių gyvenimas gražesnis. Literatūra mums padeda šviestis, pakilti. Įstokite į Lietuvių Literatūros Draugiją! Gaukite jai narių šiame vajuje!

Adatos, Virbalai ir Kiti Įrankiai Kare Prieš Hitlerį

Mūsų draugės daug dirba karui laimėti. Dirba tos, kurios be bendro visų civilizuotų žmonių troškimo sunaikinti pabaisą hitlerizmą ir užbaigti karą turi ir asmeniską ilgėsį tos laimingos dienos, laukia sugrįžtančių savo mylimųjų. Dirba ir kitos vaduodamosios vienu tik bendruoju visų siekiu.

Apdovanota Lietuviai Kovotojai ir Vaikučiai

Pundelių Vajaus Komitetas ir jo viršininkai, Frances Pakalniškienė, iždininkė, ir Antanas Bimba, sekretorius, šiomis dienomis be galo linksmi. Linksmi dėl to, kad plačios Amerikos lietuviai juos suprato, kad Komitetas turėjo daug darbo ir kad komiteto darbas nebuvo bergždžias.

Antrasis siuntinys pundelių išėjo *daug didesnis už pirmąjį.* Išėjo daug siuntinių lietuviams raudonarmiečiams, taipgi daug gražių ir naudingų drabužių ir šiaip reikmenų išsiųsta lietuviams civiliniams pabėgėliams nuo hitlerizmo vyrams, moterims ir ypatingai vaikučiams.

Bene su didžiausiu šėru šiame siuntinyje bus pasirodęs brooklyniškis Moterų Apšvietos Kliubas su savo talkininkėmis iš kitų Brooklyno-Maspetho ir apylinkės organizacijų. Kiek abelnai visam tam fondui nudirbo, pundelių susiuntė ir aukų surinko, moterys, nebuvo laiko apskaičiuoti, tačiau manoma, jog jos daug darbo padėjo.

Labai gražu, kada koks pasimotas bendras organizuotų lietuvių darbas būna visų suprastas ir remiamas. Kada mūsų organizacijos ar jų išrinkti bendri komitetai pradeda kokį darbą nacionale papėde, visuomet reikia žinoti, kad jie yra ne be priežasties, kad jie turi ne tik vadovybėje to darbo paskirtiems asmenims, bet ir visam lietuvių judėjimui, visai lietuvių tautai gilios ir plačios reikšmės. Juos reikia visomis išgalėmis paremti.

Šiam Darbui Nereikia Aukų, Bet Jis — Didis

Lietuvių Darbininkų Susivienijimas (LDS) paskelbė yajų sukelti karo bonais šimtą ir 75 tūkstančius dolerių. Tam darbui prašo visų talkos. Prašo šį mėnesį ir per sekamus du pirkti karo bonų daugiausia, kiek išgalite ir juos krediuoti LDS bomberiui. Tame gali padėti ne tik LDS nariai, bet visi geros valios lietuviai.

Viskas, ko reikia, surašyti ant atvirutės, kurią dieną pirkote bonų, pažymėti bonų numerį ir už kokią sumą pirkote. Specialiai tam išleistos Jungtinių Valstijų iždinės Departmento atvirutės, gaunamos visose LDS kuopose. Jos randasi kožnoje žymesnėje Amerikos lietuvių kolonijoje.

Bus įdomu patiems pamatyti ir kitiems parodyti, kiek pažangieji Amerikos lietuviai bus išpirkę karo bonų šiame Trečiosios Karo Paskolos vajuje.

Mūsų Spausdinto Žodžio Vertė ir Galybė

Kiekvienas akyvus veikėjas-veikėja žino, jog spausdintas žodis yra mūsų akimis ir ausimis, taipgi vairu viso mūsų judėjimo. Niekas neištesės laiko kasdieną atlankyti net mylimiausį draugą ir jam papasakoti tą viską, ką mums papasakoja mūsų laikraštis.

Paskleidimas laikraščio dėlto yra viena iš svarbiausių užduočių kiekvieno, kuris supranta jo reikšmę.

Mūsų draugės kviečiamos į talką užrašinėjime dienraščio Laisvės. Kurios pajėgia — į pirmaeiles vajininkes, kaip kad Katrina Žukauskienė. To neišgalinčios, prisidėkime gavimu nors kelių ar bent vieno naujo skaitytojo. Prašome ir rašyti į savo dienraštį.

Drabužiai Kenčiantiem Šaltį

Eilėje mūsų kolonijų, Waterburyje, Rochesteryje, Brooklyne, Haverhill, Chicagoje ir daugelyje kitų rytinių ir vidurvakarinių miestų, taipgi net tolimame Pacifiko pajūryje lietuvės moterys yra įsitraukusios į rinkimą ir taisymą drabužių nukentėjusiems nuo hitlerizmo žmonėms Europoje.

Vienur surinkta daug drabužių ir rinkimas vystosi tolyn visu smarkumu. Kitur surinkta šiek tiek ir nustota, dar desėtkuose kitų vietų nei nepradėta rinkti.

O šaltis ir reikalas nelaukia. Nuo pirmų karo dienų Sovietų Sąjungon suvažiavo milionai pabėgėlių iš Hitlerio staiga užgrobtų kraštų, gelbėdami savo gyvastis nespėjo pasiimti nieko. Gi dabar, Sovietų Sąjungai kas dieną atvaduojant nuo Hitlerio šimtus kaimų, prisideda šimtai tūkstančių Hitlerio apiplėštų, prikankintų žmonių. Taigi, pagalbos reikalas didėja ir rinkimas drabužių turi smarkėti.

Darbas yra didelis, reikalingas ne vienų tik moterų, bet ir visų talkos.

Drabužių dar yra pas lietuvius, o senesnių amerikiečių drabužių rezervai kai kur tebėra visai nepaliesti, niekas pas juos nepaprašė. Šiek tiek aprinkta tose vietose, kur tame kooperavo miestų vyriausybės, užsakė speciales rinkliavų dienas, davė vietas drabužių sunešimui.

Ypatingai gerų drabužių gaunama tose vietose, kur yra daug dirbančių profesinius ir raštinių darbus, negalinčių drabužio nešioti iki sudėvėjimo dėl reikalavimų gražiai rėdytis.

Neužmirškime ir Savęs

Yra eilė ir kitų svarbių darbų mūsų amerikinio ir talkininkų karo laimėjimo srityje, prie kurių visos privalome, pagal geriausią išgalę, prisidėti. Bet apie juos kitu kartu.

Vieną, kuris ypač svarbu šiame sezone, kada prasideda visokių mokyklų kursai ir klasės, noriu priminti draugėms:

Neužmirškite pačios savęs! Sulaukus ilgesnių žiemos vakarų, kurioms darbo sąlygos ir sveikata bei organizacinės pareigos leidžia, pasirinkite ir pasišventusiai lankykite kokią norsi klasę. Daug dabar yra visokių naudingų pamokų miestavose mokyklose, duodamų veltui. Kitos prieinamomis mokestimis.

O kurioms sąlygos neleidžia lankyti klasių, tos nors vakarais prisispauskite paskaityti naudingą knygą, kad kiek galint daugiau dadėti žinių prie gaunamųjų iš savo dienraščio. Bandykime visais būdais taupyti laiką, jeigu reikalas, net vogti laiko nuo kito darbo, kad jį panaudoti savęs švietimui.

Sekamame skyriuje matysime įdomų vaizdą vienos iš tų, kuri tūlais atžvilgiais maždaug panašiose, o kitais daug sunkesnėse sąlygose už mus pasiekė aukštesnio mokslo ir įžymios vietos visuomenėje.

S. Sasna.

Moterys Unijose Žengia Pirmyn

New Yorke įvykusioje Elektristų, Radio ir Mašinistų Unijos, CIO, konvencijoj buvo raportuota, kad moterys sudaro apie 40 nuošimčių visų narių. Delegatuose buvo moterų 85, aštuoniolika nuošimčių visos delegacijos. Pabrėžta ūmus reikalas įtraukti daugiau moterų į unijos veikimą ir vadovybę.

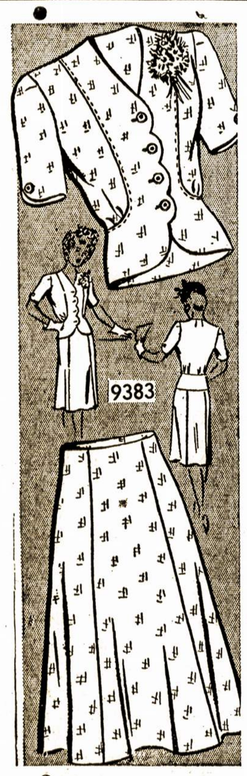

Ši dviejų gabalų suknelė galima dėvėti išvien, o permainai tinka pavartoti ir su skirtingu sijonu ar bliuze. Forma gaunama 34 iki 48 dydžio.

Su formos užsakymu siųsti ir 16 centų. Adresuoti: Mary Sincus, 427 Lorimer Street, Brooklyn, N. Y.

Courtesy Dayton Daily News

Mrs. Alma McEowen is a welder in an aircraft plant at Troy, Ohio. She is buying War Bonds to Back the Attack of her husband and three brothers, all seeing active duty on the fighting fronts.

Šeimininkėms

Mėgs tančios prigaminti namie vaisinių ir uoginių kisielių šeimininkės, be abejo, dabar pajunta trūkumą cukraus. Tas trūkumas buvo numatyta, panagrinėta būdai, kaip medžiagas kisieliams daryti palaikyti iki bus cukraus. Tiesa, tie būdai paskelbta, kada tūloms uogoms jau per vėlu, bet vėlybiems vaisiams ir vynuogėms kaip tik ir laikas.

Užlaiko Varsas ir Vitaminus

Seniau buvo manoma, jog vaisių ir uogų syvai reikalingi virinimo, kad išsilaikytų. Bet virinimas sunaikindavo dalį vitaminų ir skaistumą naturališkų vaisiaus varsų. Dabar yra ištirta ir patikrinta, kad galima apsieiti be virinimo, padaryti sunkas negendančiomis tik užkaitinus žemiau virimo laipsnio, kas padeda išsaugoti varsas ir daugiau vitaminų. Tas kaitinimas vadinama pasterizavimu.

Taipgi yra žinoma, kad sunkas galima išlaikyti be cukraus, o kisielių pasidaryti ar užsaldinti galima tada ir tiek, kada ir kiek reikia, kada turime cukraus.

Sunkos Darymas

Nuplauti uogas ar vaisius ir priruošti. Vynuogėms ištraukyti kotelius, nes jie priduoda kartumo. Serbentos palikti su stiebeliais. Atrinkti sugedusias. Užkaitinti. Išsunkti, sunka perkošti per audeklinį koštuvą.

Išsunktą skystimą supilti į dubeltavą puodą; geriau į didoką, kad nereikėtų pripilti aukščiau dviejų trečdalių. Kaitinti ant karštos ugnies, kad greit užkaistų. Vaisiam ir rhubarb lapų skyščiams pakanka 190 laipsnių F, tomaičių sunkai —190 laipsnių. Tuojau supilti į karštas bonkas. Pripilti nepaliekant tuštumos ir nupilant putas. Tuojau uždarinėti ar užkorkuoti. Korkos turi būti uždedamos irgi jau sterilizuotos ir tuoj po uždarymo bonkos suguldomos 170 laipsnių karščio vandenyje penkiom minutėm. Atšaldyti, kaip greit galima, sustačius bonkas į šiltą vandenį penkiom minutėm ir po to laipsniškai į puodą prileidžiant šalto vandens.

Tu Neiki Savo Noru

Įsakymas — lyg poteris
Piktai ausysna sminga,—
Kad Vokietijai moteris
Lietuvė reikalinga.

Ji reikalinga rankų jos
Ir jos vikriųjų pirštų.
Kad brangią kalbą motinos,
Kad Lietuvą pamirštų.

Juk tai kartojas dienos tos,
Užklotos amžių klostėm,
Kai kruvina, pilna klastos
Sunki ranka mus glostė.

Išdraskė mūsų gąbijas,
Krauju dirvas nulaistė.
Užkrito Prūsus vergija —
Plati kryžiuočio skraistė.

Vergijon varėsi vaikus
Ir moteris gabeno.
Mum šitas būdas jų klaikus
Pažįstamas nuo seno.

-:- -:- -:-

Ir išgabens merginą
Į svetimas vietas.
Kas pasodins jurginą?
Kas laistys tau rūtas?

Ir piktžolėm aptekę
Dirvonai verks tavęs,
Ten mūsų mėlynakė
Nelaisvę skaudžią kęs.

Ne svetimam purvyne,
Tarp svetimų dievų, —
Žinok, tiktai tėvynėj
Tau gera—tarp savų. —

Gimtosios žemės oru,
Jos vėjeliu alsuot.
Tu neiki savo noru,
Brangi mano sesuo!

Salomėja Nėris.

Cleveland, Ohio

Parengimas.

Amerikos Lietuvių Moterų Kliubas rengia parengimą nedėlioj, spalių (Oct.) 3 d., motinoms, kurių sūnūs yra armijoj, kad jas palinksminti ir atjausti, moterų kliubas ir rengia šį parengimą.

Mes netik prašom, kad motinos, kurių sūnai yra armijoj atsilankytų į šį parengimą, bet ir visus kitus draugus ir drauges užkviečiame.

Kurių motinų sūnai yra armijoj, tai joms bus įžanga ir valgiai veltui. Kitiems įžanga bus 25c. Parengime bus muzika šokiams, taip pat sudainuos moterų kliubo choras gražių dainų. Tad nepamirškit visi atvykti į šį parengimą nedėlioj, spalių 3 dieną, 3 val. po pietų, Malynkos svetainėj, 7900 St. Clair Ave.

Kviečia **Moterų Kliubas.**

London.—Amerikos bombanešiai nuskandino naują karinį nacių laivą - naikintuvą Francijos pakrantėse.

Chicagietės Dirba Daugelyje Darbų už Pergalę

Chicagiečiai jau nuo seniai renkame drabužius nukentėjusiems kare. Pastaruoju laiku darbas pasmarkintas, drabužių sunešimo taisymo centre nuolatos būna viena draugė darbo prižiūrėjime. Per apie porą pastarųjų mėnesių dirbo S. Mažeikienė. Jos buvimo laiku sunešta ir išsiųsta arti 11 tūkstančių gabalų drabužių. Šiomis dienomis ji pasitraukė iš tų pareigų, o jas perėmė mūsų ilgametė veikėja V. Grigienė.

Mūsų centre taisomi seni ir siuvami nauji drabužiai. Kas savaitė dirba grupė draugų ir draugių. Kas savaitė dirbusieji ir atnešusieji dovanų skelbiami dienraštyje Vilnyje.

Kultūrietės Daug Dirba

Mes dirbame ir mūsų darbai žmonėms patinka, kaip galime spėti iš to fakto, kad vien tik pereitame susirinkime, rugsėjo 8-tą, įsirašė septynios naujos narės.

Rugsėjo 25-tą rengiame pramogą apdovanojimui Lietuvos vaikų našlaičių. Bus Vilnies svetainėje. Dalyvaujame viso miesto skale vedamoj kampanijoj už numažinimą maisto kainų. Rengiame perstatymui scenoje veikalą su koncertine programa. Įvyks lapkričio 7-tą. Kooperuoja su Moterų Sąryšiu daugeriopuose jo darbuose.

Prie susirinkimų tankiai turime trumpus aiškinimus bėgamų klausimų. Po pereito susirinkimo kalbėjo A. Jonikienė apie karo laimėjimą ir ateinančius rinkimus.

Mūsų choras nenuilstamai ruošiasi ir tankiai patarnauja vietos lietuvių visuomenei dainomis jų pramogose ir suruošia savų.

Moterų Sąryšis—Centras Mūsų Planų ir Darbų

Moterų Sąryšis čia yra ta širdimi, į kurią susibėga visi geri patyrimai, planai iš visų jame priklausančių moterų kliubų, chorų ir kuopų ir iš kurios jie pernagrinėti, apšlipuoti eina į visus kitus, kurie pirma to nebuvo suplanavę ar praktikavę.

Sąryšis tankiai užsibrėžia tam tikrus darbus ir nustato savo nariams kliubams kvotas arba jie viens kitą iššaukia į lenktynes. Jame priklauso veik visos ką nors visuomeniško veikiančios moterų grupės. Sąryšiui sekretoriauja J. Skeberdytė, gabi ir pasiryžus darbuotoja.

Kultūrietė.

PITTSBURGH, PA.

Lietuvių Vienybės Komiteto Karo Laimėjimui narių ir veikėjų susirinkimas įvyko rugsėjo 12 d. Buvo plačiai aptarta, kaip sekmingiau sukėlus fondą nupirkimui dviejų ambulansų, vieno Amerikos Raudonajam Kryžiui ir kito lietuvių pulkams Raudonosios Armijos eilėse.

Susirinkimą atidarė komiteto pirmininkas J. Mažeika. Sekretorius J. Urbonas perskaitė pereito susirinkimo protokolą ir priimtas. Finansų sekretorė H. Kairienė raportavo, kad nuo kovo 28 dienos iki šio susirinkimo sukelta $554.-60. Išlaidų: spauda, svetainė prakalboms 27 d. birželio ir programos pildymas atsiėjo $61.88, balansas yra $492,72. Po to iš Wilmerdingo pridavė $94.30 ir McKees Rocks $300, tai kartu pasidaro $887.02.

Bet yra žinoma, kad dar yra surinktų aukų pas aukų rinkėjus, kurie vis renka ir blankas negrąžino. Kasierius L. Kabakeris sutiko. Visi raportai priimti.

Po to sekė diskusijos. Pasirodė, kad ūpo yra pravesti gyveniman šį prakilnų užsibrėžtą planą. Wilmerdingo draugai sutiko sukelti $500. McKees Rocks taip pat sutiko sukelti $500 arba ir daugiau. Tokis geras ūpas tų kolonijų ragina komitetą paskirti kvotas visoms kolonijoms, kiek kuri turi sukelti. Prie didesnio pasiryžimo ir daugiau įdedant energijos, galėsime sekmingai pravesti darbą. Tam prakilniam tikslui organizacijos privalo paaukoti. Kol kas Soho ir South Side, Pittsburgh dalys mažiausiai veikia, bet manoma, kad ir ten dalykai pasitaisys.

Diskusuota leisti laimėjimui tris Karo Pergalės Bonusus, kaipo pirmą dovaną $50, antrą — $25 ir trečią — $25. Tą galutinai aptars komitetas.

Susirinkimas baigėsi 5 val. vakare.

J. Mažeika,
Pirmininkas.
J. Urbonas,
Sekretorius.

Chinijoj Talkininkai, šaudydami japonų lėktuvus, užmušė ir vieną japonų generolą ir du pulkininkus.

7519
by Alice Brooks

Rudenį ir žiemą yra madinga ir praktiška dėvėti gobtuvėliai. Namie megsdama, jūs galite prisitaikyti pritinkamą prie veido ir kitų drabužių spalvą ir rūšį.

Formos užsakymą su 11 centų pinigais siųsti: Mary Sincus, 427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.

Geso, elektros ir garo naudotojams

JŪSŲ VALDŽIA RAGINA JUS

TAUPYTI

taigi taupyti kūrą . . . žmonių jėgas . . . įrengimus . . . medžiagas

Mūsų kraštui reikia daugiau kūro, daugiau žmonių jėgų, daugiau įrengimų ir medžiagų sekmingai karui vesti. Valdžia, todėl, paskelbė programą, kur stengiasi patraukt visus į laisvą bendradarbiavimą taupymui visų elektros, geso, vandens ir susisiekimų aptarnavimų.

J. A. Krug, Karinių Aptarnavimų Įstaigos Direktorius, Karinės Gamybos Taryboje, savo laiškuose visoms aptarnavimų kompanijoms pareiškia:

"Elektros aptarnavimų pramonės įvesti jos dirbimo įrengimai, kartu su naujais dar statomais, yra gana dideli, kad patenkint visus numatomus elektros reikalus. Bet būtinai reikia taupyti elektrą, kur tik galima, kad tiesioginiai ar netiesioginiai sumažinti naudojimą jai medžiagų, kūro, pervežimų ir žmonių jėgų . . ."

"Ši taupymo programa taip gyvybiniai rišasi su sekmingu karo vedimu, kad . . . jinai turi būti sekmingai pravesta. Aptarnavimų pramonė, su savo nuveikimų rekordu, aš esu tikras, visa kaip vienas padarys stiprią pradžią šiai programai . . ."

Consolidated Edison Systemos Kompanijos tik džiaugiasi, galėdamos sandarbininkauti su Valdžia, ragindamos jus remti šią programą taupymui kūro, žmonių jėgų, įrengimų ir medžiagų.

Mes turime žinovų savo atstovų štabą, specialiai išlavintą jums padėti išlaikyt būtiniausius geso, elektros ir garo aptarnavimus be eikvojimo. Į prašymą telefonu ar raštiškai greitai atsilieps bile vienas iš mūsų ofisų.

REMK ATAKĄ
PIRK KARO BONUS

CONSOLIDATED EDISON
SYSTEM COMPANIES
NEW YORK & QUEENS ELECTRIC LIGHT & POWER COMPANY · BROOKLYN EDISON COMPANY, INC. · WESTCHESTER LIGHTING COMPANY
THE YONKERS ELECTRIC LIGHT & POWER COMPANY · NEW YORK STEAM CORPORATION

SERVICE

Vokiečiai Sakosi Užėmę Italų Elbos Salą

Naciai per Berlyno radiją garsinosi, kad jie užėmę italų salą Elbą, 50 mylių į pietus nuo Leghorno, šiaurinės Italijos miesto, ir suėmę 7,000 italų karių toje saloje.

Tai gali būti tik priešų propagandos skelbimas, kurio niekas nepatvirtina.

London. — Sugrįžęs iš Amerikos, Churchillas, anglų ministeris pirmininkas, ruošia raportą seimui apie pasitarimus su prez. Roseveltu.

DR. J. J. KAŠKIAUČIUS
Telefonas: HUmboldt 2-7964
530 Summer Avenue
Arti Chester Avenue
NEWARK, N. J.
VALANDOS: 2-4 ir 6-8.
Nėra valandų sekmadieniais.

Worcester, Mass.

Rugsėjo 24 d., penktadienio vakare, 7:30 v., 29 Endicott St., įvyks nepaprastai svarbus susirinkimas, apkalbėti dienraščio Laisvės vajų.. Taipgi turėsime ant dienotvarkio Am. Pažangių Lietuvių Suvažiavimo klausimą ir rėmimas suvienytų tautų karinį vajaus fondą. Šį susirinkimą šaukia abi LDLD kuopos ir nuoširdžiai prašo organizacijų ir draugijų veikėjus ir valdybas dalyvauti.

J. M. Lukas, 11 kp. sekr.
(223-225)

★ LIETUVIŠKAS ★
Traktyrius
(VALGYKLA IR ALINĖ)
Rheingold Extra Dry Alus
Didelis pasirinkimas visokių
Vynų ir Degtinės
Kasdien Turime
KARŠTŲ UŽKANDŽIŲ
Juozas Zeidat
Savininkas
411 Grand St. Brooklyn

Naudokitės Gera Proga

Per sekančias 30 dienų, mes darome šį specialį pasiūlymą savo seniems ir naujiems pacijantams. Nepaisant didelio pakilimo kainų ant visų akiniam naudojamų medžiagų, mes vis dar patarnaujame už senas žemas kainas.

30 Dienų Nuolaida — Akiniai už $7.50

Atsilankę parodykite mums šį skelbimą ir mes duosime jums 10% nuolaidos. Kainos už vienos rūšies stiklus yra nustatytos taip žemos, kad pilnai patarnautume tik už $7.50.

STENGER & STENGER, Optometrists
394-398 Broadway Brooklyn, N. Y.

MATEUŠAS SIMONAVIČIUS
GRAŽIAI ĮRENGTA SUSIEJIMAMS ĮSTAIGA

Vietos ir importuotos degtinės ir vynai, geriausių bravorų alus ir ėlius. Kada būsite Brooklyne, užeikite susipažinti.

Kiekvieną subatą karšta vakarienė. Atskiras kambarys užėjimui grupėms. Nedėliomis atdaras nuo 1 val. dieną iki vėlai.

426 SO. 5th STREET, BROOKLYN, N. Y.
Blokas nuo Hewes St. eleveiterio stoties. Tel. EVergreen 4-9508

Lietuvių Kūro Kompanija

Nelaukite iki jūsų anglis išsibaigs iki paskutinam kavalkui, užsisakykite iš anksto. Nes žiemą yra sunkus pristatymas anglies.

Mes taipgi aprūpinam aliejum tuos, kurie savo namuos turite Oil Burners. Kūro reikalu prašome kreiptis:

Tru-Ember Fuel Co., Inc.
496 GRAND ST. -:- BROOKLYN, N. Y.
Telefonas EVergreen 7-1661

COLLINSVILLE, ILL.

Iš PMWA Pagelbinės Konvencijos

Rugpjūčio 18-19 čia įvyko progresyvių mainierių unijos PMWA moterų pagelbinės (auxiliary) konvencija. Konvencijoj dalyvavusios manė, kad sulyg šių laikų, kada gasolinas aprubežiuotas, delegačių skaičius nevisai mažas. Dalyvavo 39 delegatės. Konvencija įvyko Miners' Temple svetainėj.

Konvenciją atidarė pagelbinės pirm. Mrs. Eva Bergstrom, collinsvillietė. Kaip ir visuomet, mainierių unijos pagelbinės konvencijoj, pirmiausiai perstatė atkalbėti įvedamą maldą kun. Percy Ray iš First Baptist Church. Po to visi dalyviai, pasekant kunigą, atkalbėjo Amerikos vėliavos ištikimybės pareiškimą ir sudainavo "God Bless America." Majoras Gilbert W. Killinger pasveikino delegates ir paskui sekė viršininkių kalbos.

Atidarant pirmąją sesiją kalbėjo ir PMWA unijos prezidentas Lloyd Thrush, "Collinsville Herald" leidėjas James O. Monroe ir keletas kitų. PMWA unijos pirmininkas kalbėjo prieš įvedimą aštuonių valandų darbo dienos angliakasyklose. Jis pažymėjo, kad didžiuma nelaimių įvyksta išdirbus mainieriam virš šešių valandų. Laikraščio leidėjas James O. Monroe kalbėjo apie reikalingumą vienybės organizuotiems d a r b i ninkams. Kalbėjo ir profesorius Burrough, kuris nurodė, kokios problemos dabar stovi prieš mokyklų vedėjus, kuomet karo industrija sutraukė daug darbo jėgų. Jis ragino moteris rūpintis, kad jaunuolių mokslas nebūtų paneigtas, nors ir reikia mokiniams prisidėti prie karo darbo, kad laimėjus karą. Jis sakė, kad po šio karo reikės apšviestų žmonių daugiau negu bile kada.

Perleista rezoliucija, sulyg kuria du distriktai bus suvienyti, tai yra Harrisburg ir De Soto, kas parodo, kad pagelbinės veikimas susiaurėjo. Delegatės pasmerkė John L. Lewisą ir pasižadėjo darbuotis, kad jis nebūtų priimtas atgal į Darbo Federaciją.

Vienas iš svarbiausių šios konferencijos veiksmų buvo tai moterų reikalavimas, kad OPA padidintų mėsos porciją mainieriam, nes dabartinė porcija mainieriams esanti permaža. Mainieriai sunkiai dirbdami turi daugiau mėsos valgyti. Taipgi reikalavo mainieriams daugiau ir gaso, nes nekurie toliau gyvenanti turi važinėti automobiliais į darbą.

Konvencija buvo entuziastiška. Paprastai suvažiavus vienų miničių žmonėms atsiranda entuziazmas. Nors nedaug tenuveikta sulyg šių dienų reikalavimų, visgi moterys savo pagelbinėj svarsto dienos klausimus ir tokiose konferencijose pasikvietusios įvairius kalbėtojus visuomet išgirsta ką nors naujo ir pasimokina. Gaila, kad pagelbinė pastaruoju laiku neauga, bet, man rodos, narių skaičium mažėja. Veikiausiai tas priklauso nuo abelnos tos unijos vidujinės padėties. **Rep.**

Chicagos Žinios

Sukaks 50 Metų Field Muzėjui

Rugsėjo 16-tą sueis 50 metų kaip buvo pradėtas budavoti Field Muzėjus. Per tuos 50 metų atlankė šią gamtos istorijos ir mokslo įstaigą 33,000,000 žmonių.

Kuomet turi kiek laiko, kiekvienas žmogus privalo nueiti į muzėjų ir pasižvalgyti į tenai išstatytus dalykus. Tai gamtos istorija sudėstyta iš gyvūnų, kurie milionai metų atgal gyveno ir jau yra išnykę. Muzėjus randasi prie 12th St., Grant Parke.

Katalikai Slovakai Laikė Konferenciją

Katalikų Slovakų Susivienijimas laikė konferenciją Morrison viešbučio salėj. Dalyvavo 300 atstovų. Jie giriasi atstovavę 100,000 slovakų.

Apie slovakus katalikus reikia tiek pasakyti, kad jie pirmiau palaikė ryšius su kunigu Tiso, kuris naciam užėmus Čekoslovakiją, atsistojo valdžios priešakyje. Naciai neva Slovakiją atskyrė nuo Bohemijos-Čekoslovakijos ir paskelbė nepriklausoma valstybe.

Jie pasikvietė kalbėti senatorių Brooks, kuris yra žinomas apyseris ir šalininkas Hitlerio užgerinimo politikos.

Ragina Pirktis Bulvių

Šiuo laiku bulvių rinkoj yra dikčiai ir net perdaug. Ragina žmones nusipirkti, nes nepadėtos suges. O nesitikima, kad rudenį būtų dikčiai bulvių.

Talkininkų lėktuvai jau veikia iš pačios Italijos aikščių prieš vokiečius.

Maskva. — Sovietinės jėgos rugs. 18 d. visuose frontuose sunaikino bei iš veikimo išmušė 33 nacių tankus ir nušovė 36 jų lėktuvus.

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)

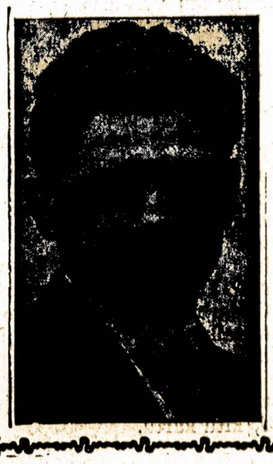

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Liūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime modernišką patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimui ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St.
Philadelphia, Pa.
Telefonas Poplar 4110

Lietuvių Meno Ansamblio Veikla Maskvoje

(Tąsa nuo 1-mo pusl.)

nas parodė puikius savo muzikalius talentus lietuvių meno koncertuose, ir labai galimas daiktas, kad jie gaus progos dar tobulintis muzikoje Maskvos Konservatorijoj ir teatrinio meno institutuose.

K. Kimantaitė pasirodė gabi direktorė su visomis savybėmis, lemiančiomis, kad jinai gali tapti viena iš pačių geriausių, ir mes, be abejo, gėrėsimės skaitlingesniais jos pasirodymais Maskvos teatruose ateityje.

Tarybinės Lietuvos Meno Ansamblis dabar vyksta į karo frontą koncertuoti ir vaidinti kovotojams. Paskui jis lankysis su savo koncertais ir vaidinimais kitose Sovietų Sąjungos dalyse.

Mūsų Meno Ansamblis jaučia, jog nebe toli diena, kada jis galės išlaisvintoje savo tėvynėje, Tarybinėje Lietuvoje, koncertuoti ir vaidinti.

Montreal, Canada

Rugsėjo 3 d., LLD 137 kuopa atlaikė savo reguliarį mėnesinį susirinkimą. Paprastai laike vasaros karščių susirinkimai būna neskaitlingi, bet šis susirinkimas jau buvo kiek skaitlingesnis, gyvesnis. Gražus būrelis susirinkęs draugų ir draugių gyvai svarstė draugijos reikalus.

Išklausius valdybos bei komisijų raportus, pasirodė, kad kuopa pusėtinai stipriai stovi finansiniai, nežiūrint, kad daug yra panešusi visokių visuomeninių išlaidų.

Šiame susirinkime buvo priimta du vyriausi klausimai apsvarstymui ateities darbo. Vienas, tai kuopos reikalas, būtent, atremontavimas salės artinantis žiemos sezonui. Keletas draugų apsiėmė savanoriai padirbėti, kad išvalyti salę ir naujai nudažyti sienas.

Antras klausimas, kuris yra labai svarbus ateičiai darbas, tai rinkimas drabužių dėl Sovietų Sąjungos žmonių. Apie jo svarbą ir reikalą, manau, nereikia daug ir kalbėti. Kuopa labai atydžiai šį klausimą pasistačius ant dienotvarkės apkalbėjo. Valdybos narys, d. L. Kisielius, raportavo, kad yra sudarytas bendras komitetas iš lietuvių, rusų ir ukrainų organizacijų pravedimui sekmingai darbo. Kuopa užgyrė tokį valdybos žygį, kad sudarytas bendras komitetas. Pravedimui drabužių rinkimo darbo sekmingai tarp lietuvių, susirinkimas pavedė valdybai ir praeitų metų drabužių rinkimo komitetui susirinkti ir išdirbti planus. Taigi, kaip greitai valdyba ir komitetas išdirbs planus, reikia tikėtis, kad Lietuvių Literatūros Draugijos nariai ir narės leisis į darbą rinkimui drabužių dėl Sovietų Sąjungos žmonių, kur ne mažai randasi ir mūsų brolių ir sesių lietuvių ir jiems nešant jau treti metai sunkią karo naštą, kaip visokia pagalba, taip ir drabužiai labai reikalingi.

Pabaigoje susirinkimo buvo padarytas trumpas pranešimas iš vėlesnių pasaulinių militarinių bei politinių įvykių. Atrodo, tokie pranešimai reikalingi praktikuoti visuomet, nes pas susirinkusius jaučiamas pageidavimas girdėti perduodant gyvu žodžiu pasaulinius įvykius. J.

Kaip Mūs Ženybinio Gyvenimo Sukaktis Buvo Paminėta

Kiek laiko atgal, penki automobiliai torontiečių organizuotai suvažiavo į mūsų kiemą dainuodami. Manėm, kad kokia vestuvė. Žiūrim, visi torontiečiai, mūsų draugai ir pažįstami. Visi mus sveikina su geriausiais linkėjimais.

Draugės moterys tuojaus griebėsi už darbo, ruošti vakarienę, o vyrai statė stalus. Neužilgo stalai buvo pilni visokio maisto, gėrimo.

Visi susėdę už stalų kviečia mane ir mano moterį atsisėsti pačiame kampe, kaip jaunavedžiams. Taip ir buvo. Pirm pradedant vaišintis, draugas J. Valūnas prašo visus nutilti. Trumpoj kalboj išaiškino, kad torontiečiai suvažiavo paminėti Kisielių 12-kos metų ženybinio gyvenimo sukaktuves.

Nežinau, kaip aš tuomet jaučiausi, bet vistiek buvo be galo smagu, kad toks gražus būrys mano draugų atsilankė pas mus ir net apdovanojo gražia dovana atminčiai.

Šio mūsų ženybinių sukaktuvių paminėjimo iniciatore buvo draugė Radzvilienė.

Visi kalbėjo, dainavo ir linksminosi visą vakarą iki vėlumos. Pasilinksminimą tęsę ir ant rytojaus.

Pietus valgant buvo pakelta mintis, kad sukaktuves reikia atžymėti prisimenant savo brolius ir seseris, kurie kovoja Sovietų Sąjungoj, Raudonosios Armijos eilėse, už išlaisvinimą mūsų gimtinės Lietuvos. Mintis buvo karštai paremta ir prasidėjo plaukti aukos. Aukavo sekančiai:

V. Vaškelis $2, S. Zostautas $5, J. Valūnas $1, Kisielienė $1, P. Mikšionis $1, J. Kiškis $1, Kisielius $1, J. Radzvila $1, J. Berškys $1, A. Damašius $1, Nakrašis $1, J. Gudaitė $1, M. Guoba $1, A. Jurgutaitis $1, Targanskis $2. Povilaičiai $1, C. Morkūnas $1. Viso buvo suaukota $23.

Aš ir mano žmona dėkojame visiems draugams ir svečiams už surengimą tokio gražaus paminėjimo mūsų sukaktuvių, ko visai nesitikėjom.

Širdingai ačiu visiems.

Kisieliai.

Bridgeport, Conn.

Vienas bridgeportietis rašo savo draugui brooklyniečiui laisviečiui sekamą laišką:

Rugsėjo 17, 1943

Sveikas Juozapai!

Bridgeporto pajūryj šiuo tarpu nieko naujo. Beveik kasdien sėdim būrelis lietuvių po medžiu ir žiūrim į jūrą; kvėpuojam tyrą orą ir polemizuojamės; — kadangi čia sueinam visokių pažiūrų žmonių: tautininkų, socialistų, na ir vargonininkas, bet visada daugumą sudaro proletariatas. Tikri "amerikonai" mažai kada į parką ateina; jie susitelkia daugiau po gelžkelio tiltu kokie ketūri, išgeria "pantukę" stiprios ir eina, kur nors tuščių krautuvių tarpduryje užmigt.

Bridgeporte užėjo gembleristės epidemija. Šapų darbininkai (beveik didžiuma) dabar taip užinteresuoti arkliukų lenktynėmis bei įvairių biržų gembleryste, kad, rodos, jiems ant svieto svarbesnio dalyko nebėra; pagriebęs žmogus naują laikraštį pirmiausiai knisasi į vidurį ar į užpakalį laikraščio žiūrėti, kokie arkliukai greičiausi, kaip didžiųjų kompanijų biržos stovi, kokie bolininkai laimėjo "gėmį" ir t.t. O jeigu pas tuos žmones paklausi, kaip dabar karo eiga stovi, tad momentaliai jie atkirs: "Aš visai nemačiau. Pagaliaus, kas čia paiso naujienas apie karą?" Susiinteresavę paprasti darbininkai gembleryste, o bosai toms gemblerystėms vadovauja.

Juozai, kitą subatą (rugsėjo 25-tą) Bridgeporte mūsų menininkai ruošia gražią komediją perstatyti. Apie tai bus laikraštyje pranešta. Bet pats, susiprosinęs žiuponą, susiorganizuok būrelį savo artimų "frentų" ir "atšaukit" pasižiūrėt mūsų pažmonio. Mes stengsimės su svečiais "neapsikiaulyt" ir jums dėl to žygio nereikės gailėtis.

Mums čia, vietiniams, dažnai alaus pritrūksta, bet svečiams, kurie atvažiuoja iš Brooklyno, netrūksta nieko.

What you say, Joe? Pamatysit Bridgeporto gražų pajūrį ir susipažinsite su draugiškais bridgeportiečiais.

Nepamirškit užkvietimo ir nepaklyskit kelionėje.

Tavo frentas,

Petras.

Gerai, Petrai, stengsiuos suorganizuot būrelį brooklyniečių ir jei tas padaryti pavyks, tai ir "atmausim" pas jus.

Juozapas.

KRISLAI

(Tąsa nuo 1 pusl.)

Naujienose. Naujienos, matyt, patalpino tik iš mielaširdystės ir jos pasigailėjimo.

Taip, matyt, buvo pasiruošę tarti savo žodį ir daugelis kitų konferencijos dalyvių. Bėda su jais, kad jie neturėjo spyčių pasiraše, tai dabar negalės laikraštin patalpinti. Visai veltui buvo nuvažiavę Pittsburghan ir išeikvoję daug organizacijų pinigų.

Grigaitis labai gražiai pasityčioja iš tokių konferencijos dalyvių. Girdi, kam jie ten turėjo burnas aušinti, kuomet konferencijoje *"veikė įvairios srovės susitarimo keliu.* O ar yra pasaulyje demokratiškesnis dalykas, kaip laisvas žmonių susitarimas?" (N. rugs. 18). Nėra, žinoma. Grigaitis, Šimutis, Vaidyla, žadeikis ir Prunskis susitarė, pasibučiavo ir that is all. Šimtai delegatų turėjo tylėti ir pagal įsakymą rankas pakelti. Nei protauti, nei kalbėti jiems nereikėjo.

Tai ne demokratiškiausias dalykas. Tai *fašistiškiausias* dalykas.

Berlyno radijas sakė, kad vokiečiams dar daug teks "atsipalaiduoti nuo rusų", reiškia, būti dar daug toliau nuvytiems atgal.

Talkininkų lakūnai atakavo Veneciją, Italijoj.

Visų susipratusių Darbininkų pareiga skaityti "Laisvę"

M. J. ŠVILPOS

STEBŪKLINGA MOSTIS SVARBUS IŠRADIMAS

4 rūšių mostys, kurios gelbsti atsikratyti daug skirtingų ligų. Sudarytos iš gydančių žolių. Tos mostys turėtų būti kiekvienoje stuboje, ypatingai pas darbininkus, kur sveikata yra visas žmogaus turtas.

Atydžiai tėmykite mosčių vardus ir nuo kurių ligų jos pagelbsti.

NO. 1 — M. J. ŠVILPA'S MIRACLE OINTMENT.

Mostis nuo dantų gėlimo. Prašalina skaudėjimą, užsivietrijimą ir sustiprina smagenis. Švelni vartot ir nekenksminga. Kaina 50c ir $1.

NO. 2 — M. J. ŠVILPA'S SALVE FOR REUMATIC PAINS.

Nuo Rheumatiškų skausmų. Muskulų, sąnarių, užgavimo, užsišaldymo ir blogos kraujo cirkullacijos, ir taip toliau. Kaina $1 dėžutė.

NO. 3 — M. J. ŠVILPA'S MIRACLE SALVE.

Stebūklinga mostis, kuri visados pagelbsti nuo mynančių ligų, jei tik vartosi sulyg nurodymo. Gera nuo vočių ir išbėrimų. PILES, sinus odos trūkimo. Taipgi prašalina rash nudegimo, nušutinimo, nušašimo nesveikumą iš burnos ar nosies ir prašalina kornų gėlimą. Gera nuo kaitimo ir skaudėjimo kojų. Athletes Foot ir įvairių odos nesveikumų (Tik ne vėžio). Kaina šios mosties tik 50c, 2 oz. dėžutė $1.

NO. 4 — M. J. ŠVILPA'S NEW DISCOVERY SALVE FOR POISON IVY.

Greit prašalina niežėjimą ir išbėrimą. Taipgi gera ir nuo kitokių užsisenėjusių niežėjimų ir išbėrimų. Kaina $1. Reikalaudami mosčių, prisiųskite ir pinigus, money-orderį ar čekį. Nemažiaus $1. Kurie norite prisiųskite stampų 30c, likusius apmokėsite C.O.D. Kanadoj 25c ekstra už orderį.

Adresuokite:

M. J. Svilpa, P. O. Box 73, Sta. A. Hartford 6, Conn.

Maršalas Badoglio Ištrūkęs Iš Vokiečių Apsupimo

London. — Italijos premjeras maršalas Badoglio pabėgo pro vokiečių linijas iš Romos, kuomet naciai jau visomis pusėmis buvo apsupę miestą, kaip kad dabar pranešama.

Šiuo laiku Badoglio tariasi su Talkininkų komandieriais ir vadais apie ekonomines, finansines ir politines pasidavusiai Italijai sąlygas. Jie kalbasi ir apie apginklavimą šimtų tūkstančių italų belaisvių, esamų pas Talkininkus, ir apie jų išstatymą frontan prieš hitlerininkus.

ANGLIJOS ARKIVYSKŪPAS MASKVOJE

Maskva. — Atlėkė Maskvon Yorko arkivyskūpas, vienas iš aukščiausių Anglijos bažnyčios vadų. Jį pasitiko Maskvos pravoslavų metropolitas Nikalojus, patriarcho Sergijaus atstovas.

REIKALINGOS MOTERYS
HELP WANTED—FEMALE

MERGINOS-MOTERYS
VIRŠ 18 METŲ SENUMO
GEROS ALGOS
DUODAMA VALGIS IR UNIFORMOS.
INDŲ ATĖMĖJOS
KASIERĖS
VIRĖJOS
MERGINOS PRIE BUFETO
INDŲ-STIKLŲ MAZGOTOJOS
MAISTO TVARKYTOJOS
VIRTUVĖJE DARBININKĖS
SANDWICH, SALAD DARYTOJOS
MERGINOS PRIE SODA
STEAM TABLE
STALŲ PATARNAUTOJOS
(Puikiausi Tipai)
Reikalaujame Paliuosavimo Pareiškimo
RESTAURANTS OF ROCKEFELLER CENTER
Kreipkitės kasdien 9 A.M. iki 4 P.M.
Miss Gibbons, Room 1809
50 W. 50th St., Rockefeller Center
(225)

MERGINOS
Lengvam surinkinėjimui, karinis darbas. Prielankios darbo sąlygos.
H. GOODMAN & SONS, Inc.
26 EXCHANGE PLACE
Harborside Bldg., Unit No. 3.
JERSEY CITY
Dirbantieji prie karinių darbų dabar nebus priimami.
(224)

MERGINOS IR MOTERYS BATŲ DIRBTUVĖ
Patyrimas nereikalingas. Išmokinsime; greitas pakilimas.
BLUE SEAL SHOE CO.
63 Tiffany Pl. (Columbia St.) Brooklyn
(Crosstown trolley nuo Borough Hall subways).
(223)

ŽARNOS DEŠRIUKĖM
Reikalaujama keletos moteriškių, patyrusių atrinkėjų. Taipgi mokinsime tūlų skaičių pradinių. Pradžiai alga $20. Čia yra maisto produktų gamyba. Gera proga išsimokinti pastovų darbą su gera alga. Mūsų įstaiga yra seniai įsteigta ir dirba apskritus metus, be paleidimų per daugelį metų. Sayer & Co., 195 Wilson Ave., kampas Stockholm St., Brooklyne
(223)

MERGINOS
MERGINOS VISOKIAM DARBUI
LENGVAS FABRIKO KARINIS DARBAS
PASTOVŪS VIRŠLAIKIAI
Reikalaujama paliuosavimo pareiškimo
Kreipkitės 9—11 A. M.
WHITEHOUSE LEATHER PRODUCTS, Inc.
360 Furman St.
Brooklyn.
(227)

MERGINOS-MOTERYS
KARINIAM FABRIKUI, AMŽIAUS 17—45
Patyrusios ir be patyrimo. Radio sudėjimų, mašinšapės darbas; greitas pakilimas. Reikalaujam paliuosavimo certifikato.
CARDWELL
81 Prospect St., Brooklyn.
(226)

HELP WANTED—FEMALE
REIKALINGOS MOTERYS

MERGINOS
Jaunos ir suaugusios moteriškės lengvam fabriko darbui, 40 valandų savaitė; šeštadieniais uždara; apskritų metų darbas. Kreipkitės:
ALLEN BALDWIN
106 John St., Brooklyn.
(229)

MERGINOS!
VIRŠ 16
NUOLATINIS DARBAS
GERA ALGA PRADINĖMS
PATYRIMAS NEREIKALINGAS
HOLLAND LAUNDRY, INC.
225 25th ST., BROOKLYN.
(224)

MERGINOS IR MOTERYS BE PATYRIMO
PILNĄ LAIKĄ IR DALIAI LAIKO
VIRTUVĖS DARBININKĖS
SALAD GAMINTOJOS
SANDWICH DARYTOJOS
PRIE STEAM TABLE
INDŲ MAZGOTOJOS
VIRĖJOS
DESERT DARYTOJOS
SALDAINIŲ PAKUOTOJAI.
TURI KALBĖTI ANGLIŠKAI
DUODAMA VALGIS IR UNIFORMOS
BONAI — APMOKAMOS VAKACIJOS
PASTOVUS DARBAS
PROGOS PAKILIMUI
Iš karinių darbų nepriimami
SCHRAFFT'S
KREIPKITĖS VISĄ DIENĄ
56 W. 23RD ST., N. Y.
Arba kreipkitės 6 P.M. iki 9 P.M.
TIMES SQ. STORE, 1496 BROADWAY
(X)

KAMBARIŲ APTVARKYTOJOS
PATYRĘ. DIENINIS DARBAS... VALAND. 8 RYTO IKI 4 PO PIET. MRS. WAGNER, VICTORIA HOTEL, 7TH AVE. IR 51ST STREET, N. Y. C.; NETELEFONUOKITE
(X)

KAMBARIŲ TVARKYTOJOS
Nereikia patyrimo; turi būti suvirš 18 m. amžiaus., gera proga pakili mui. Kreipkitės į Housekeeper.
HOTEL DIXIE
250 West 43rd St., New York City
(X)

ARMOUR & CO.
BŪTINA KARINĖ PRAMONĖ
reikalauja moteriškių darbininkių gyvybinei maisto gamybai karinėms pajėgoms ir civilių reikalavimams. Patyrimas nereikalingas. Kreipkitės:
ARMOUR EMPLOYMENT OFFICE
324 17th St., Jersey City.
Tie, kurie dirbate būtinus karinius darbus nesikreipkite.
(225)

MALE and FEMALE
VYRAI IR MOTERYS

AUTO - VEŽIMŲ APTARNAUTOJAI
VYRAI IR MERGINOS
DARBAS SU ATEIČIA
STOCK CLERKS
MECHANIKAI
UŽSAKYMŲ-IŠVEŽIOTOJAI
PILIETYBĖS NEREIKALAUJAMA
LAIKAS IR PUSĖ UŽ VIRŠAUS
40 VALANDŲ
Asmenys iš karinių darbų ar būtinų veiksmų nepriimami be darbdavio paliūdijimo jų atliekamumo.
KLAUSKITE:
W. C. WATSON
1102 ATLANTIC AVE.
ARTI FRANKLIN AVE.,
BROOKLYN, N. Y.
TELEPHONAS MAIN 2-7704
(223)

MERGINOS—
SODĘ APTARNAUTOJOS
PATYRUSIOS AR BE PATYRIMO
INDŲ MAZGOTOJOS
DIENINIS AR VAKARINIS DARBAS
APVALYTOJAI (VYRAI)
DIENINIAI IR VAKARINIAI DARBAI
GERA ALGA
DUODAMA UNIFORMOS IR VALGIS
LINKSMOS APLINKYBĖS
PENNSYLVANIA DRUG CO.
140 WEST 33RD ST., N. Y.
(223)

HELP WANTED—MALE
REIKALINGI VYRAI

VYRAI
Mokytis nuolatiniam
MOULD CASTING
Sunkus darbas, turi būt stiprūs
70c Į VALANDĄ PRADŽIAI
7 DIENŲ SAVAITĖ
LAIKAS IR PUSĖ UŽ VIRŠLAIKIUS
DVIGUBA ALGA UŽ SEKMADIENĮ
Asmenys iš karinių darbų ar būtinų veiksmų nebus priimam be darbdavio paliūdijimo jų atliekamumo.
SUPERIOR
139 BANKER ST.,
Greenpoint, Brooklyn.
(224)

BERNIUKAI
PILNAM AR DALIAI LAIKO
ALGA $23 Į SAVAITĘ
SELECT FOOD MARKETS
641 MADISON AVE.
NEW YORK CITY
(224)

VYRAI
NEREIKIA PATYRIMO
DUODAMA VALGIS IR UNIFORMAI
INDŲ MAZGOTOJAI
PUODŲ MAZGOTOJAI
APVALYTOJAI, DIENOM IR NAKTIMIS
TAIPGI PATYRĘ VYRAI, KAIPO KIETŲ SALDAINIŲ GAMINTOJAI
KEPĖJAI
PEČKŪRIO
INDŽINIERIO
IŠSIUNTĖJAI (NAKTIMIS)
TURI KALBĖTI ANGLIŠKAI
BONAI — APMOKAMOS VAKACIJOS
PASTOVUS DARBAS
Iš karinių darbų nepriimami
SCHRAFFT'S
KREIPKITĖS VISĄ DIENĄ
56 WEST 23RD ST., N. Y.
ARBA KREIPKITĖS 6 P.M. IKI 9 P.M.
TIMES SQ. STORE, 1496 BROADWAY
(X)

VALGYKLŲ DARBININKAI
NUOLATINIS DARBAS
GEROS ALGOS
DUODAMA VALGIS IR UNIFORMOS
INDŲ ATĖMĖJAI
KASIERIAI
VIRĖJAI
BUFETO DARBININKAI
INDŲ IR PUODŲ MAZGOTOJAI
MAISTO TVARKYTOJAI
VIRTUVĖJE PAGELBININKAI
APVALYTOJAI
SANDWICIŲ DARYTOJAI
VYRAI PRIE SODA
SANDĖLYJE PAGELBININKAI
STALŲ PATARNAUTOJAI
(Puikiausi Tipai)
Reikalaujame paliuosavimo pareiškimo.
RESTAURANTS OF ROCKEFELLER CENTER
KREIPKITĖS KASDIEN 9 A.M. iki 4 P.M.
MISS GIBBONS, ROOM 1809
50 W. 50th ST., ROCKEFELLER CENTER
(225)

VYRAI — BERNIUKAI
FABRIKO DARBININKAI
PATYRIMAS NEREIKALINGAS
BŪTINA PRAMONĖ
PASTOVUS DARBAS, GERA ALGA
PRIDEDANT VIRŠLAIKIUS
STAHL BROS.
ATLAS TERMINAL BUILDING NO. 11.
Cooper Ave. and Dry Harbor Road,
Glendale, L. I., N. Y.
(223)

Sugabūs vyras, naudojantis įrankius, stiprus, su patyrimu kūrenti steam boiler. (Tik žiemą) ir galėtų būt naudingas bendrai prie dirbtuvės. Ištisų metų nuolatinis darbas tinkamam vyrui. Alga $120 į mėnesį. Kreipkitės po 10 A.M. darbo dienom. Gend Realty Corp., 750 Grand St., Brooklyn. Paimkite 14th St., Canarsie linijų iki Grand St. stoties.
(224)

HELP WANTED—MALE
REIKALINGI VYRAI

AERO
REMKITE ŠĮ AKTĄ!
TREMKITE Į KARO DARBĄ!!
DARBAI BELLEVUE & BLOOMFIELD

STATYTOJAI	MILLWRIGHTS
PAGELBININKAI	TURRET LATHE OPERS.
SANDĖLIUI VYRAI	MAŠINISTAI
CILIND. PATIKRINTOJAI	ENG. LATHE OPERS.
ŠILUMOS PARŪPINTOJAI	ELEKTRAI PAGELBININKAI
APVALYTOJAI	PIPE FITTERS
PAPRASTI DARBININKAI	AUTO ŠRIUBŲ OPERAT.

Iš būtinų darbų reikia turėt paliuosavimą.
PASITARIMAI KASDIEN NUO 8 A. M. IKI 5 P. M.
ŠEŠTADIENIAIS 8 A. M. IKI 1 P. M.
Kreipkitės į Employment Ofisą
WALTER KIDDE & CO., INC.
60 West St., Bloomfield, N. J.
(224)

HELP WANTED—MALE
REIKALINGI VYRAI

VYRAI
Bendram Darbui
FABRIKE
Patyrę prie
METALO APDIRBIMO
taipgi
VYRAI
Bendram Darbui
Chemikalų Laboratorijoje
Taipgi
METALO TIRPINTOJAI
Patyrę ar be patyrimo
UNIJINĖS ALGOS
Asmenys iš karinių darbų ar būtinų veiksmų nebus priimami be darbdavio paliūdljimo jų atliekamumo.
Kreipkitės
American Platinum Works
225 New Jersey Rail Road Ave.,
Newark, New Jersey
(225)

VYRAI
ir
JAUNI VYRAI
MOKYTIS KARINIAM FABRIKUI!
50c į Valandą Pradžiai
NUOLATINIS DARBAS!
U. S. ELECTRIC MFG. CORP.
222 West 14th St.,
(prie 7th ir 8th Aves. subways)
Reikalingas paliuosavimo pareiškimas.
(225)

CABINETMAKERS & FINISHERS
Patyrę. 40 valandų savaitė, viršlaikiai.
CUSTOM CABINET
1672 Atlantic Ave., Brooklyn

FINISHERS & CABINETMAKERS
Gražiam ant užsakymų namų rakandam. Gera alga; nuolatinis darbas.
CABINET CRAFTSMEN
20 West 20th St.
(225)

DIVONŲ KLIJIKAI
APVALYTOJAI
DIENINIAI IR NAKTINIAI ŠIFTAI
SANDĖLIUI VYRAI
JAUNI IR SENYVI.
BALDŲ APMUŠĖJAI
BALDŲ APVALKALŲ KIRPIKAI
ELEVEITERIŲ OPERATORIAI
BATŲ PARDAVĖJAI
PAKUOTOJAI
PILNAM LAIKUI AR KELIOM VALANDOM VAKARAIS
KREIPKITĖS Į EMPLOYMENT OFFICE
10 A. M. IKI 4 P. M.
FREDERICK LOESER
252 LIVINGSTON ST., BROOKLYN
Nuo Karinių Darbų Reikia Paliuosavimo.
(224)

VYRAI
BENDRAM APVALYMO DARBUI
VALANDOS NUO 8 RYTO IKI 4:30 PO PIET. MRS. WAGNER, VICTORIA HOTEL, 7TH AVE., IR 51ST STREET, N. Y. C., NETELEFONUOKITE.
(X)

VYRAI VIDAUS RUOŠAI PATYRĘ
VALANDOS NUO 8 IKI 4:30, KREIPKITĖS Į MRS. WAGNER, VICTORIA HOTEL, 7th AVE., IR 51st STREET, N. Y. C. NETELEFONUOKITE.
(X)

FABRIKO DARBAI
Nuolatinis darbas. Būtina pramonė. Viršlaikiai. Gali uždirbti nuo $30 iki $40 į savaitę. Darbininkai į labiau svarbius darbus privalo turėti paliuosavimą.
METAL LITHO CORP.
4603 1st Ave., Brooklyn
(226)

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Šį Penktadienį Sužinosite: Ar Greit Bus Išlaisvinta Lietuva?

Kiekviena diena atneša vis daugiau ir daugiau džiuginančių žinių, kad Lietuvių Pulkai Raudonosios Armijos eilėse išvien su kitų sovietinių tautų kovūnais varo priešą iš Sovietų Sąjungos, vis greičiau artinasi prie Lietuvos.

Dabar Raudonoji Armija šturmuoja Smolensko tvirtumas. Po to seks Minskas ir Vilnius! Vilnius tarybinės Lietuvos sostinė! Vilnius, visų sąžiniškų lietuvių mylimas miestas! Vilnius, kaip ir visa Lietuva laukia greito išlaisvinimo!

Tai matote, kodėl pro-naciai taip labai verkė apie "po prievarta išvežtus lietuvius į Rusiją." Ten pasitraukę lietuviai organizavo savo pulkus ir dabar dainuodami lietuvių išlaisvinimo tautos dainas eina pirmyn, kad išlaisvinus Lietuvą, kad išvyti amžinąjį lietuvių tautos priešą — vokietį. Tariant žodžiais lietuvių poeto Liudo Giros:

"Vysim, vysim ji lig pat Berlyno,
Kas Tarybų Lietuvą — težino!
Vysim, vysim ji lig pat Berlyno."

Ateina smagios žinios iš Italijos, kur Amerikos ir Anglijos armijos kerta skaudžius smūgius priešui. Artėja Anglijos, Amerikos ir Sovietų Sąjungos konferencija, šaukiama Maskvoj, kurioj bus išdirbta planai dar pasekmingiau kovoti prieš barbarišką žmonijos neprietelį hitlerizmą, kad ant visados visos tautos ir tautelės būtų laisvos.

Kovos dar sunkios ir žiaurios. Kada Raudonoji Armija ant 700 mylių ilgio fronto eina pirmyn, kada kasdien užmuša nuo 5,000 iki 10,000 hitlerininkų, tai daug žūva ir jos kovūnų. Bet mes imame viršų, mes mušame užpuoliką, kuris gyrėsi, kad jis nesumušamas. Ir artėja ta diena, kada Lietuvių Pulkai Raudonosios Armijos eilėse atstvys priešą iš rytų iki pat Berlyno ir mūsų sūnai Amerikos armijoj ateis iš Italijos, Francijos iš kito šono iki Berlyno, kad pergalingai užbaigus karą.

Šį penktadienį, rugsėjo 24 d., 7:30 val. vakare, Lietuvių Amerikos Piliečių Kliubo Svetainėje, 280 Union Ave., kampas Stagg St., Brooklyne atsibus labai svarbios prakalbos.

Bus išaiškinta dabartinė frontų padėtis, kas reikia daryti, kad padėjus greičiau išlaisvinti Lietuvą, kad padėjus laimėti karą su mažiau aukų. Bus išaiškinta ir tas, kas yra tie lietuviai, kurie laikė Pittsburghe konferenciją, kurie ten pasikvietė iš Berlyno atvykusius hitleriškus svečius sakyti prakalbas, kurie pasikvietė fašisto Antano Smetonos agentus ir koki jų tikslai.

Bus išaiškinta, kokia bus Lietuva po karo ir kokios yra lietuvių, Amerikoj gyvenančių, pareigos, kad padėjus Lietuvos liaudžiai. Bus nurodyta, kodėl yra reikalingas Amerikos lietuvių nuoširdus, demokratinis suvažiavimas, kuris rūpintųsi ne ponų dvarus gelbėti, ne nacių propagandą skleisti, bet gelbėti Lietuvos liaudžiai jos sunkioj kovoj prieš amžinąjį priešą — vokišką užpuoliką! Kalbės Antanas Bimba ir D. M. Šolomskas. Visi ir visos ateikite! Įžanga veltui!

Lietuvos Draugas.

Lankėsi Karys Zene Bechis

Pereitą pirmadienį laisviečius ir LDS Centro darbuotojus atlankė Zene Bechis, pirmos klasės karys, parvykęs keturioms dienoms atostogų pas tėvus, plačiai žinomus greatneckiečius veikėjus Povilą ir Anną Bečius ir sesutę.

Zene civiliame gyvenime buvo veiklus dalyvis LDS jaunime, Laisvės jaunimo skyriuje ir vietiniame Great Necko lietuvių chore Pirmyn, dažnas Laisvės ir kitų lietuviškų pramogų lankytojas, tad nestebėtina, kad iš tų kelių dienų jis sugebėjo išskirti po valandžiukę atlankyti ir savo organizacinius draugus. Zene buvo gavęs 10 dienų atostogų, bet kadangi randasi toli, Idaho valstijoj, tad šešias dienas reikėjo pravažinėti, pačiam su tėvais ir draugais likosi tik keturios.

Kad dienraštis Laisvė galėtų sekmingai atlaikyti kovą prieš fašistinius elementus namų fronte, Zene paaukojo $1 Laisvės gynimui.

Zene tikisi bėgyje savo tarnybos nuvykti Kalifornijon ir apsilankyti pas tenykščius lietuvius.

Prasidėjo Laivų Statytojų Konvencija

Šią savaitę, viešbutyje Commodore, New Yorke, susirinko Laivų Budavotojų, CIO, delegatai unijos 9-tai metinei konvencijai.

New Yorkas pastaruoju laiku labai turtingas konvencijomis. Neseniai čia posėdžiavo legionieriai, pereitą savaitę elektristai, radio ir mašinistai. Demokratinis Amerikos Lietuvių Suvažiavimas taipgi menama būsiant šiame metropolyje.

Browder Kalbės Brooklyne Ketvirtadienį

Earl Browder, generalis Komunistų Partijos sekretorius, kalbės Peter V. Cacchione's rinkimų mitinge, Brooklyne, šio ketvirtad. vakarą, rugsėjo 23-čią, Menorah Temple, 14th Ave. ir 50th St. Jis kalbės temoje: "Ar pergalė galima 1943 metais?"

Su Browderiu kalbėtojuose to vakaro taipgi bus Ferdinand C. Smith, Jūrininkų Unijos sekretorius, ir dainuos radio dainininkas Efim Vitis, dainavęs Jungtinių Valstijų Iždinės Departmento programose Karo Paskolos vajuje.

Elizabeth Gurley Flynn kalbės Cacchione's rinkimų mitinge rugsėjo 22-ros vakarą, Aperion Manor, Kings Highway ir E. 8th St. Flynn jau kalbėjo daugelyje sekmingų mitingų įvairiose Brooklyno sekcijose.

Majoras Stoja Už Tėvų Draftavimą

Majoras LaGuardia pereitą pirmadienį lankėsi Jungtinių Valstijų Senate ir ten pareiškė, kad jis stoja už tėvų draftavimą, kadangi šiame didžiajame kare reikia didelės armijos, kuri galėtų drąsiai daryti didelius žygius. Trukdymas turėti didelę armiją, sakė majoras, trukdytų sumušimui priešo ir greitai karo užbaigai.

Majoras tuo pat sykiu prašė nedraftuoti daugiau miesto tarnautojų, ypatingai iš miesto apsaugos departmentų, nes dėl stokos patyrusio personalo grėsia pakrikdymas vyriausybės įstaigų veiklos.

Miestas Įkopė į Bonų 5-tą Bilioną

Bėgiu septynių dienų Trečios Karo Paskolos vajaus New Yorko miestas gerai pasirodė, bonų išparduota 48 nuošimčiai visos kvotos, kurios išpildymui yra pasiskirta trys savaitės.

Viso 7 dienų laikotarpiu buvo sukelta $4,168,860,400, Brooklynui (Kings apskričiui) esant pirmoj vietoje nuošimčiais, ne pinigais. Mat, New Yorkas, su didžiųjų korporacijų centrais, bankais ir kitomis finansinėmis įstaigomis lengvai gali sukelti daugiau ir dėlto uždedamos didesnės kvotos. Brooklynas skaitlingesnis gyventojais, bet iš čia ateina bonų pirkiniai mažesnėmis sumomis.

Stambiausią sumą išpirko apdraudų kompanijos, biskelį po mažesnę kitos korporacijos ir bankai, daugeriopai mažesnę atskiri asmenys, paskui seka vyriausybės įstaigos ir įvairūs pirkliai.

Vaikinai Tarsi iš Numirusių Grįžo

Mrs. Catherine Bainlardi, 562 Albany Ave., Brooklyne, pereitą penktadienį gavo atvirutę, kuri ją ko ne visiškai nustelbė. Atvirutė buvo nuo sūnaus James Musto, nuo kurio jinai nebuvo girdėjusi per daugiau pusantrų metų ir laikė mirusiu. Jisai dabar jai pranešė, kad randasi gyvas, japonų belaisvėje, Burmoje, ir kad dirba gaudamas $2.70 per mėnesį.

Musto, 21 m., buvo jūrininku ant laivo Houston, kuris buvo nuskandintas Javos mūšiuose tarp vasario 27 ir kovo 1, 1942 m. Amerikos Laivyno Departmentas tik pereitą gegužės mėnesį sužinojęs, jog keli jūrininkai išlikę gyvi ir patekę belaisvėn, tad pradėta bandymai su jais susisiekti.

Ta pačia diena iš Burmos atėjo atvirutė ir nuo kito tuo pat laiku buvusio dingusio jūrininko James Bergen, 20 m., 423 73rd St., Brooklyn.

Malin Studijose, West 44th St., New Yorke, renkama dainininkai, šokikai ir aktoriai naujam CIO muzikališkam veikalui "Roll Up Your Sleeves."

Žvaigždžių Vakaras Bonų Pirkėjams

Nemokami tikietai bus duodami pamatymui New Yorko teatrų žvaigdžių visiem tiem, kurie per teatrininkus pirksis karo bonų vertės nuo $25 iki penkių tūkstančių.

Teatrininkų-vedėjų, aktorių, orkestrų vadų ir žymiausių technikų — Trečiosios Karo Paskolos vajui užbaigti didysis vakaras įvyks penktadienį, spalių 1-mą, Capitol Teatre, kur susodinama 5,000 publikos. Surengime kooperuoja menininkai iš Capitol, Paramount, Radio City Music Hall, Roxy, Loew's State ir Strand Teatrų.

Kitokių tikietų nebus, kaip tik per pirkimą bonų. Tikietai (bonai) parduodami Capitol Teatro kasoj, New Yorke.

New Yorkui Pieno Kvota

New Yorko miestui pieno kvota būsianti nustatyta pagal buvusį pristatymą birželio mėnesį. Kadangi tuo laiku būna pristatoma daug pieno, tad manoma, kad newyorkiečiai trūkumo nepajus.

Alfred Salmaggi sugrįžo į Brooklyno Academy of Music perstatymams operų su 99 centų įžangomis.

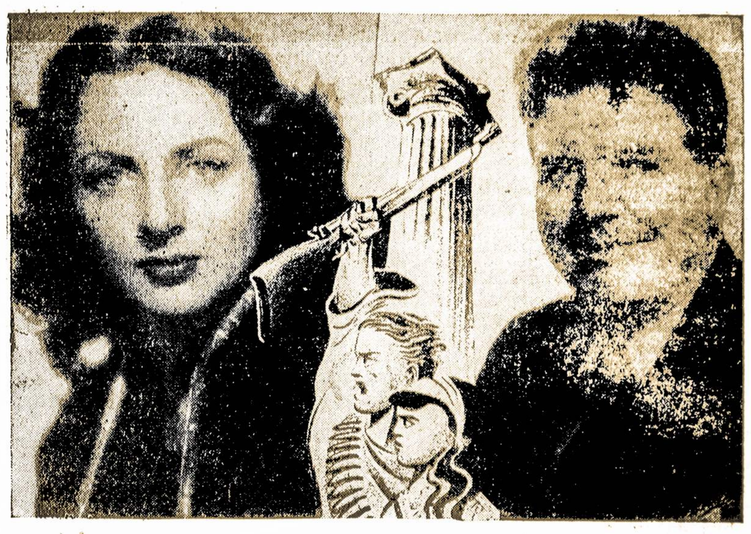

Beatrice Straight ir Whitford Kane, žvaigždės naujoje Albert ir Mary Bein dramoje "Land of Fame," pirmu kartu sceno je rugsėjo 21, Belasco Teatre, 44th St., netoli Broadway, New Yorke.

FILMOS

"Seeds of Freedom" Pradėjo 5-tą Savaitę, o Stanley Teatras 3-čius Metus

Rugsėjo 21-mos rytą puikioji Sergėjaus Eisensteino klasikinė filma "Potemkin", dabar statoma modernizuotoj formoj ir su priedais iš šių dienų partizanų veiklos, pradėjo 5-tą savaitę Stanley Teatre, 7th Ave. ir 42nd St., New Yorke.

Stanley pasisekimas su Sovietų filmomis ant Broadway parodo didelį, tuomet daugelio buvusį netikėtą pasisukimą Amerikos santykių su kitais kraštais. Gausūs skaičiai lankytojų yra neoficialiu barometru didėjančio visuomenės susidomėjimo mūsų kiečiausiu talkininku. Teatro vedėjai sako, kad reguliarių lankytojų adresai atstovauja visus New Yorko gyventojų sluogsnius. Ir labai daug turi karišKių lankytojų.

Baigus rodymą "Seeds of Freedom", Stanley rodys pirmu kartu Amerikoje filmą "A Lad From Our Town", paremtą kūriniu Konstantino Simonovo, autoriaus "The Russian People", statyto ant Broadwya per Teatro Gildiją pereitą sezoną. Simonovas yra North American Newspaper Alliance naujas specialis korespondentas vietoj Eugene Petrovo, kuris krito savo pareigose Sevastopolio mūšiuose prieš pat to miesto patekimą naciams 1942 m.

PIRMUTINIS ir GERIAUSIAS BROOKLYNE
LIETUVIŠKAS KABARETAS
STANLEY MISIUNAS
SAVININKAS
GERIAUSI GĖRIMAI
ir Namie Gaminti Užkandžiai
Daug Stalų Kompanijom

Iš kitur atvykusius svečius visuomet širdingai pavaišiname.
Plačiai žinomas bartenderys Vincentas Žvirblys ekstra gerai patarnauja.
Todėl prašom visus dažnai ateiti į mūsų
PARAMOUNT CABARET
473 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.
Prie R.K.O. Republic Teatro — Tel. Evergreen 4-6864

LITUANICA SQUARE RESTAURANT
Stanley Rutkūnas, Savininkas

282 Union Ave., BROOKLYN, N. Y.
Puikiausia Lietuvių Restauracija Brooklyne
Paukštienos pietai šeštadieniais, sekmadieniais ir legalėse šventėse
Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių
Tel. EVergreen 4-9612

F. W. Shalins
(Shalinskas)
FUNERAL HOME
84-02 Jamaica Avenue
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves
$150
Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.
Tenl. VIrginia 7-4499

Fotografas
Traukiu paveikslus familijų, vestuvių kitokių grupių ir pavienių.

Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipogi atmaliavoju įvairiom spalvom
JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn
Kamp Broadway ir Stone Ave.
prie Chauncey St., Broadway Line
Tel. GLenmore 5-6191

J. GARŠVA
Graborius-Undertaker
Laidotuvių Direktorius
Išbalsamuoja ir laidoja ant visokių kapinių
Veltui Šermeninė
(KOPLYČIA)
Parsamdo automobilius ir karietas veselijom, krikštynom ir kitkam.
231 Bedford Avenue
BROOKLYN
Telephone: EVergreen 8-9770

LeVANDA
FUNERAL PARLORS
Incorporated
Juozas Levandauskas
Graborius-Undertaker
337 UNION AVENUE
BROOKLYN, N. Y.
Tel. STagg 2-0783
NIGHT—HAvemeyer 8-1158

CHARLES'
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
K. DEGUTIS, Savininkas
Prieiankus Patarnavimas
306 Union Avenue
Tarp Ten Eyck ir Maujer Sts.
BROOKLYN
GERAI PATYRĘ BARBERIAI

Green Star Bar & Grill
Lietuviškas Kabaretas
Kas nori gražiai laiką praleisti, pasilinksminti ir pasišokti užeina pas "Green Star Bar and Grill," nes žino, kad visados bus patenkinti.

Stal adresas
Parė Kiekvieną Šeštadienį.
Ateikite pasimatyti su Giviais
Geriausias Alus Brooklyne
459 GRAND ST.
Skersai nuo Republic Teatro
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EV. 4-8698

SUSIRINKIMAI

MOTERŲ ATYDAI

Lietuvių Moterų Apšvietos Kliubo svarbus susirinkimas įvyks šį ketvirtadienį, rugsėjo 23-čią, 8 val. vakaro, 419 Lorimer St., Brooklyne. Kviečiame ir ne nares. — Valdyba. (223-224)

BROOKLYN, N. Y.

Siuvėjų Unijos 54 Skyriaus mėnesinis susirinkimas įvyks trečiadienį, rugsėjo 22 d., 7:30 v. v. Liet. Am. Piliečių Kliubo salėje, 280 Union Ave. Nariai prašomi dalyvauti, nes yra daugi svarbių reikalų. Ch. Nečiunskas. (222-223)

REIKALAVIMAI

REIKALINGAS PORTERIS
(Namo Apvalytojas)
Woodhaven apartamentiniam namui. Gera alga ir patogios darbo sąlygos. Telefonuokite VI. 7-8493. (218-223)

LAISVĖS VAJUS GAVIMUI NAUJŲ SKAITYTOJŲ

Nepamirškite savo organizacijos susirinkime pasitarti Laisvės vajaus reikalu. Turime iš anksto prisirengti ir pasiryžusiai darbuotis, kad vajus pavyktų. (x)

Gražus Pasirinkimas

Paauksuotas $1.00 ir aukščiau
Auksinis $3.50 ir aukščiau.

Puikiausi moderniniai žiedai.
Setas $30.00 ir aukščiau.

Inicialinis žiedas,
$15.00 ir aukščiau.

3-jų kavalkų setas,
$2.50 ir aukščiau.

ROBERT LIPTON, Jeweler
701 GRAND STREET — BROOKLYN, N. Y.
Tel. Stagg 2-2173 — ATDARA VAKARAIS.

NOTARY PUBLIC

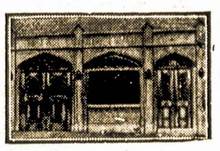

TELEPHONE STAGG 2-5043
MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
Liūdėsio valandoj kreipkitės pas mus. Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą
PUIKIAI ĮRENGTOS DVI KOPLYČIOS DUODAMOS MYLIMIEMS PASARVOTI DOVANAI
660 GRAND ST. -:- BROOKLYN, N. Y.